

Zasavski rudarčnik

★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto 1

Ljubljana, 12. marca 1948

Štev. 6.

Na volitve bomo šli 100%

Proglas Osvobodilne fronte okraja Trbovlje za volitve v okrajni ljudski odbor

Predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine LRS je na seji dne 6. februarja 1948 sklenilo, da se na podlagi 1. točke 4. člena v zvezi s 7. členom zakona o volitvah odborov ljudskih odborov vršijo volitve odborov v okrajne ljudske odbore dne 21. marca 1948. leta.

Osvobodilna fronta je nositeljica delovnih množic, temveč daje smer tudi vsemu gospodarskemu življenju, čigar prvi nositelji so naši ljudski odbori.

Ob pripravi za volitve se mora članstvo Osvobodilne fronte jasno zavedati, da predstavlja okrajna skupščina tisto samostojno telo, ki prenaša izraz volje najširših množic delovnega ljudstva do najvišjih oblastnih forumov.

Volitve se vršijo v času odločnega razlikovanja mednarodnih imperialističnih, vojnouhujaskih protidemokratskih elementov in v času, ko milijonske armade zaslužjenih narodov bijejo krvav in neizprosni boj proti svojim zatiralcem, mednarodnim velebankirjem in trusom. Ker predstavljajo te volitve novo manifestacijo moči demokracije, moči in napredka, bodo tudi nov udarec imperialističnim vojnim hujšakcem.

Naj bodo volitve prilika, ob kateri bomo mobilizirali vse sile za utrditev, razširitev in poživitev dela okrajnega ljudskega odbora, prilika za ožvite, organizacijsko in politično utrditev organizacij OF.

Z druge strani pa pomenijo te volitve predvsem vključitev najširših ljudskih množic za čim uspešnejšo izvršitev težkih in odgovornih nalog, ki stojijo pred nami. Pred Osvobodilno fronto stoji danes naloga, mobilizirati vse sile za to, da čimprej dosežemo plan in s tem dvig gospodarske moči in neodvisnosti FLRJ.

Delavci, kmetje, delovna inteligenca!

Osvobodilna fronta vam stavlja na teh volitvah vprašanje, ali potrjujete njeno dosedanje delo za osvoboditev, obnovo domovine in sedaj borbo za doseg plana, ki je edini porok za zboljšanje življenja vseh delovnih množic.

Osvobodilna fronta vas obenem poziva, da z glasovanjem za njene kandidate omogočite nadaljnje delo za čim uspešnejše načrtno razvijanje vseh delovnih sil s ciljem, da bi čimprej gospodarsko dvignili našo Federativno ljudsko republiko Jugoslavije, ker je to najboljša garancija za našo resnično neodvisnost.

Medtem ko je Osvobodilna fronta razvijala vse sile za doseg plana, za odpravo osnovnih krivic preteklosti, za dosledno očiščenje našega gospodarskega aparata od izdajal-

itua. i rudnika Trbovlje so sprejeli poziv za tekmovanje z rudarji rudnika „Georgij Dimitrov“ v Bolgariji

Rudarji rudnika Trbovlje so sprejeli poziv na tekmovanje z rudarji rudnika „Georgij Dimitrov“ v Bolgariji. Za močnejše sodelovanje med bolgarskimi in jugoslovanskimi rudarji je bil med sindikalnimi zvezami bolgarskih in jugoslovanskih rudarjev sklenjen dogovor o tekmovanju, ki bo trajalo vse leto 1948. Dogovor je bil sklenjen in podpisan v Perniku 22. januarja 1948. Na tej podlagi so si posamezni kolektivi napovedali tekmovanje. Rudnik „Georgij Dimitrov“ je pozval na tekmovanje trboveljski delovni kolektiv.

Glede na ta poziv je bila 3. t. m. sklicana v Trbovljah konferenca vseh sindikalnih funkcionarjev, kjer so sprejeli poziv v vseh točkah in poslali delovnemu kolektivu rudnika „Georgij Dimitrov“ pozdrave in odgovor, da sprejemajo poziv. V pismu pravijo med drugim:

»Ponosni smo, da lahko tekmujemo z rudnikom v bratski Bolgariji, ki je vodi borec za demokratične pravice bolgarskega naroda Georgij Dimitrov in katerega ime nosi tudi rudnik, s katerim bo delovni kolektiv rudnika Trbovlje tekmoval. Z veseljem sprejemamo poziv, ki je plod dogovora med bolgarskimi in jugoslovanskimi rudarji in bo pripomogel k še trdnjši povezavi bratskih narodov. Izpolnili bomo vse naloge, ki jih pred nas postavljajo naši narodi in naša učitelja in voditelja tovariši Tito in Dimitrov. Zavedamo se, da bomo le po tej poti pospešili industrializacijo in elektrifikacijo naše dežele in dosegli čim prejšnjo zgraditev socializma v obeh bratskih državah. Delovni kolektiv rudnika Trbovlje predlaga bratskemu delovnemu kolektivu rudnika „Georgij Dimitrov“, da se po končanem tekmovanju določi ekipa najboljših udarnikov, ki bo obiskala rudnik zmagovalca zaradi izmenjave izkušenj.

Vsi na konferenci navzoči so sprejeli ta poziv z višarnim odobranjem.

skih in špekulantskih elementov, so skušali sovražniki delovnega ljudstva stalno ovirati vse napore nove Jugoslavije, razbijati enotnost delovnega ljudstva in iskati opore v zunanem svetu, da bi vas ponovno priveli v odvisnost od zunanjega sveta.

Osvobodilna fronta vas zato poziva, da z najširšo udeležbo na volitvah razkrinkate še vse ostanke reakcionarne gospode, ki išče pomoči onstran meja in ki bi hotela ponovno vdinjati naše narode svetovnim imperialističnim klikam. Pokažite na volitvah, da hočete posveliti vso pozornost, ves delovni napor in najširšo iniciativno gospodarsko dvig in čuvanje neodvisnosti nove Jugoslavije.

Utrjevanje bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije je vedno živa naloga, saj je to jamstvo za suverenost in enakopravnost naših narodov in za utrjevanje moči naše države proti zunanjim sovražnikom, saj je to porok naše gospodarske moči in za uspešnost naših naporov pri graditvi naše industrije, rudarstva, elektrifikacije države, za dvig poljedelstva, gospodarstva in obrti na višjo stopnjo, kar bo novi Jugoslaviji omogočilo, da bo tudi na gospodarskem polju uspešno tekmovala in si tudi na tem

polju zagotovila neodvisnost. Zato poziva Osvobodilna fronta z glosom bratstva in enotnosti vseh naših narodov, vse naše delovno ljudstvo na volišče.

Skrb za junaško jugoslovansko armado predstavlja bistveni sestavni del naporov naših narodov za trdno graditev države. Kol je JA izrasla iz narodno-osvobodilne borbe iz ljudstva samega, kol je JA osnovna pridobitev, ki je narodom Jugoslavije zagotovila enakopravni položaj, kol nam je prav ta naša vojska omogočila, da naši predstavniki danes lahko nastopajo samozavesno, kol zastopniki suverene države in ne kol tulke luž imperialistične klike, tako postaja naša vojska danes vse bolj očitno tudi močna predstraža miru v Evropi ter nedotakljivosti naših mej in naše domovine.

Osvobodilna fronta gre zato na volitve odločena, da mobilizira vse sile za najširšo pomoč ljudstvu pri graditvi naše vojske, pri utrjevanju zavednosti moštvu te vojske in da bi z lastnimi silami omogočila čim hitrejši napredek tehnične opreme jugoslovanske armade.

Delavci!

Delavski razred je tekom zadnjega leta pokazal čudovito energijo v naporih za doseg letnega plana in

graditev naše industrije. Kol je bil delavski razred nosilec največjih naporov pri doseganju plana, tako bo naš delavski razred, organiziran v svoji močni in enotni sindikalni organizaciji, tudi v bodočnosti najsigurneši temelj vsega našega gospodarskega napredka.

V kolikor enotnejša in trdnjša bo Osvobodilna fronta, toliko uspešnejše bo prizadevanje ljudske oblasti za izpolnjevanje plana, toliko hitreje bo mogoče izboljšati življenje delavskemu razredu.

Kmetiel

Utrjevanje ljudskih odborov, ki prevzemajo bolj kot doslej vso gospodarsko iniciativno v svojem območju, bo omogočilo izvedbo plana v poljedelstvu in v vsem gospodarstvu delovnega kmeta v korist kmeta samega in v korist celote, je nadaljnja naloga, ki bo dovedla do novih uspehov na področju kmetijstva.

Osvobodilna fronta je prepričana, da boj z izvajanjem plana v kmetijstvu in z nadaljnjim utrjevanjem združništva na vasi, s smotno obdelavo zemlje in po drugi strani z načrtnim razvijanjem industrije mogoče še nadalje zmanjšati razliko med cenami industrijskih proizvodov in kmečkih pridelkov in na ta način hitro in izdatno še izboljšati življenjske pogoje delovnega kmeta. Osvobodilna fronta poziva zato kmete k vse hitrejšemu vključevanju v celotno gospodarsko življenje, k tesnejšim stikom z gospodarskim stikom drugih slojev, ker je le na ta način mogoče stalno popravljati in izboljševati življenjske pogoje vsega delovnega ljudstva, s tem pa predvsem našega kmeta. Pod glosom utrjevanja zveze delavcev in kmetov vas poziva OF na volitve.

Delovna inteligenca!

V intenzivni udeležbi delovne inteligence pri premagovanju naporov za izvedbo naše petletke je zagotovljen uspeh v dvigu našega gospodarstva. Zato poziva Osvobodilna fronta delovno inteligenco, naj gre na volitve z odločitvijo, čimbolj vključiti vse svoje delo v službo graditve in izpolnitve naše petletke. V tem je njena bodočnost, v tem je tudi jamstvo za izboljšanje njenih življenjskih in delovnih pogojev.

Kulturni delavci!

Naša ljudska oblast posveča vso pozornost dvigu prosvete in kulturnega življenja. Zato je v izredno kratkem času lahko vzpostavila vse stare šole ter odprla celo vrsto novih šol in prosvetno-vzgojnih ustanov. Vse to delo moramo nadaljevati z vse večjo doslednostjo in na-

črtnostjo, omogočili moramo čim hitrejšo in boljše vzgojo novih kadrov, ki bodo kot strokovno in politično polnovredni ljudje znali dvigniti organizacijo našega gospodarstva na še višjo stopnjo.

Zato poziva Osvobodilna fronta naše kulturne delavce, naj se z vso odločnostjo vključijo v današnje sili vstajanje in slavi vse svoje sile na razpolago naši ljudski oblasti za pomoč pri vzgoji ljudstva, da bi naše široke množice lahko in čim bolj razumele vse potrebe današnjega časa. Danes je čas mobilizacije za enoten in skupen napor vsega našega ljudstva, da bi čimprej dosegli preobrazbo naše družbe v duhu novih potreb. Zato poziva Osvobodilna fronta kulturne delavce, naj se še v večji meri kot doslej z vsemi silami pridružijo njenim naporom, da bi mobilizirala najširše množice za izvedbo nalog na gospodarskem in upravnem področju v okviru naše peletke.

Žene!

V najširši udeležbi žena v izvrševanju vseh nalog, ki sloje pred nami, je jamstvo, da bodo boljše in hitreje izpolnjeni pogoji, ki morejo dvigniti življenjsko raven žene, ki morejo zagotoviti popolno zaščito matere in otroka.

Žene, ne dovolite, da vas kdorkoli zavaja od aktivnega udeleževanja v javnem življenju, kajli s tem vam hoče onemogočiti, da bi si izboljšale življenjske pogoje, da bi uveljavile enakopravnost, ki je zajamčena z ustavo Federativne ljudske republike Jugoslavije. Z udeležbo na volitvah, z glasovanjem za kandidate Osvobodilne fronte stopate na pol aktivnega udeleževanja v javnem življenju, na pol polnovrednega sodelovanja pri gospodarskih in upravnih vprašanjih naše ljudske države. S tem pripomorete k hitremu izboljšanju življenjskih pogojev za vas in za vaše otroke.

Mladina!

Od vas, junaška mladina, pričakujemo Osvobodilna fronta še nadaljnje iskrene sodelovanja in razvijanja vseh mladih sil za zgraditev naše domovine. S tem, da podprete Osvobodilno fronto ljudi na volitvah, ki so pred nami, bo mladina še bolj učvrstila temelje za svojo srečno bodočnost, za politično in gospodarsko utrjevanje Titove Jugoslavije.

Delavci, kmetje, delovna inteligenca! Volivci!

Na volitvah boste z glasovanjem za kandidate Osvobodilne fronte potrdili pravilnost zunanje politike naše ljudske države, ki gre pod vodstvom maršala Tita dosledno po politični obrambi načel pravice, miru in suverenosti malih narodov, trdno ob strani junaške priateljske Sovjetske zveze, ki je z največjo nesebičnostjo nudila vso pomoč narodom Jugoslavije v teku vojne in ki je danes najtrdnjša, nesebična opora vsem narodom v borbi za njihovo neodvisnost.

Ko glasujete za kandidate Osvobodilne fronte, glasujete za politiko pravice in miru v svetlu, utrjujete pozicije Federalivne ljudske republike Jugoslavije.

Vsi v borbo za uspešno izvedbo volitev v okraji ljudski odbor!

Živela močna in neodvisna nova Jugoslavija in njen voditelj maršal Tito!

Živela junaška Sovjetska zveza, zaščitnica malih narodov!

Živela naša ljudska oblast, temeljni predstavnik življenjskih teženj in pravic vsega delovnega ljudstva, delavca, kmetja in delovne inteligence, temeljno jamstvo za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega človeka!

Strmimo vse svoje sile okrog Osvobodilne fronte za izvedbo peletnega plana!

Trbovlje dne 1. marca 1958.

Okrajni odbor Osvobodilne fronte Trbovlje.

Kandidati OF po volivnih enotah

Volili bomo kandidate Osvobodilne fronte

MLO TRBOVLJE

Prva volivna enota:

Forté Andrej, rudar, Klek 494,
Žagar Martin, učitelj, Klek 13,
Škufca Berta, gospodinja, Klek 182,
Škrinar Jože, nameščenec, Loke 304;

Druga volivna enota:

Sorn Ivan, delavec, Trbovlje II-76,
Žirovnik Miro, nam., Trbovlje II-168,
Knez Ivan, ključavničar, Trbovlje II,
Aškerc Karl, namešč., Trbovlje 173,

Tretja volivna enota:

Gornik Rudi, kovač, Loke,
Bahor Matija, pers. ref., Loke 591,
Naglič Franc, kovač, Loke,
Blanc Mirko, Trbovlje 117;

Četrta volivna enota:

Brečko Adam, rudar, Trbovlje 144,
Adlešič Peter, krojač, Loke 294,
Crnkovič Dušan, natakar, Trb. 42,
Voje Ivan, mizar, Loke 186;

Peta volivna enota:

Kovač Pavle, ključ., Loke 410,
Žibert Adolf, rudar, Loke 474,
Lesičar Franc, nameščenec, Loke 497,
Čibej Jože, nameščenec, Loke 542;

Šesta volivna enota:

Kožuh Milan, nameščenec,
Knez Franc, delavec, Loke 266,
Piki Jože, nameščenec, Loke 366,
Verbič Janez, električar, Loke 410;

Sedma volivna enota:

Keršič Marija, delavka, Trbovlje II,
Naglav Oskar, rudar, Loke 366,
Ostanek Alojz, rudar, Loke 383,
Kralj Alojz, rudar, Loke 163;

Osma volivna enota:

Slokan Karl, direktor, Loke 85,
Lavrič Anton, rudar, Loke 197,
Koritnik Karl, rudar, Loke 191,
Sergan Gvido, varilec, Loke 196;

Deveta volivna enota:

Korimšek Alojz, namešč., Loke 237,
Levec Jože, nameščenec, Loke 142,
Mahkovec Anton, namešč., Loke 373,
Oberžan Ivan, nameščenec, Loke;

Deseta volivna enota:

Narad Ivan, nameščenec, Loke 100,
Butkovec Ivan, namešč., Loke 591,
Sinkovec Alojz, rudar, Retje 144,
Lenarčič Ivan, namešč., Loke 179;

Enajsta volivna enota:

Goršek Ernest, namešč., Loke 510,
Liušček Franc, rudar, Loke 86,
Zupančič Franc, rudar, Loke 378,
Žibret Jože, rudar, Loke 551;

Dvanaesta volivna enota:

Pajer Stanko, rudar, Loke 216,
Vozelj Franc, rudar, Loke 376,
Kralj Martin, rudar, Loke 239,
Kepa Franc, rudar, Loke 244;

Trinajsta volivna enota:

Kočar Alojz, namešč., Retje 154,
Zagorišek Anton, rudar, Retje 92,
Mrežar Polde, gospodinja, Retje 74,
Butkovič Stane, namešč., Retje 10;

Štirinajsta volivna enota:

Ribič Alojz, rudar, Trbovlje II-173,
Kralj Rudi, rudar, Retje 73;

Petnajsta volivna enota:

Zupančič Ivan, nam. Trb. Loke 120,
Pograjc Anton, rudar, Retje 99,
Toplikar Alojz, rudar, Retje 115,
Krašovec Stane, nam., Retje 39;

KLO HRASTNIK

Prva volivna enota:

Kastelic Olga, gosp., Studence 27,
Slokan Franc, rud. nadpaz., Stud. 38;

Druga volivna enota:

Verdaj Ferdo, rudar, Hrastnik 47,
Knez Matija, rudar, Hrastnik 130,
Majcen Rudolf, strugar, Hrastnik 168,
Soper Franc, rudar, Hrastnik 138;

Tretja volivna enota:

Brun Janko, preds. OLO Trbovlje,
Pirc Alojz, rud. paznik, Hrastnik,
Babič Ernest, delavec, Hrastnik,
Šuštar Alojz, rudar, Hrastnik;

Četrta volivna enota:

Povše Avgust, ravnatelj, Hrastnik,
Rotar Martin, posestnik, Prapretno 1;

Peta volivna enota:

Brun Franc, ključavničar, Hrastnik,
Kovač Danijel, čevljar, Hrastnik,
Klemen Jakob, nameščenec, Hrastnik,
Haler Viktor, delavec, Hrastnik;

Šesta volivna enota:

Sšur Anton, steklar, Hrastnik,
Češnovar Rado, namešč., Hrastnik,
Žlindra Jože, steklar, Brnica 180,
Jamšek Mirko, delavec, Brnica 154;

Sedma volivna enota:

Jerič Jože, rudar, Podkraj,
Kreže Franc, sodar, Podkraj 37,
Adamčič Joža, nameščenec, Hrastnik,
Restar Ivan, nam., Podkraj;

KLO ZAGORJE

Prva volivna enota:

Perluga Ferdo, nadučitelj, Toplice 106,
Cvirn Anton, kurjač, Zagorje 29,
Forté Lado, rudar, Selo 10,
Renko Pavel, rudar, Toplice 20;

Druga volivna enota:

Eberl Jože, paznik, Zagorje 135,
Uranič Karl, strelski moj, Topli 154,
Turk Ivan, mizar, Dol. vas 7,
Prosen Franc, šofer, Dol. vas 39;

Tretja volivna enota:

Pečar Otnar, pers. ref., Zagorje 172,
Lipovšek Ciril, miličnik, Toplice 36,
Kurent Alojz, strojnik, Selo,
Drolic Maks, mizar, Toplice 100;

Četrta volivna enota:

Gostiša Bogomil, pers. ref., Kisovec,
Ule Ivan, skladiščnik, Selo 6,
Klukej Franc, rud. paz., Toplice 137,
Reberšek Ivan, rudar, Dol. vas 27;

Peta volivna enota:

Burkelje Viktor, pred. KLO Zag. 113,
Gregelj Boža, gospodinja, Selo 8,
Zore Franc, rudar, Zagorje 135,
Kosič Silva, trg. pom. Zagorje 166;

Šesta volivna enota:

Ludoviko Franc, klepar, Toplice 127,
Anžur Jože, rudar, Toplice, n. stavba,
Vodlan Sonja, nam. Toplice 14,
Blatnik Ivan, nam., Toplice 1;

KLO RADEČE

Prva volivna enota:

Hudoklin Tone, trg. pom., Radeče,
Kolar Janez, železničar, Radeče,
Pižmoh Franc, krojač, Radeče,
Kunej Alojz, nam., Radeče;

Druga volivna enota:

Sotlar Jože, trg. pom., Radeče,
Rainer Zdenko, učitelj, Radeče,
Lasič Milka, gosp., Radeče,
Kosmač Marija, gosp., Radeče;

Tretja volivna enota:

Vodenau Ivan, železničar, Radeče,
Sollar Ivan, delavec, Brunska gora,
Pepelnjak Franc, kmet, Hotomež,
Jagrič Alojz, kmet, Brunska gora;

Četrta volivna enota:

Rozin Miloš, ravnatelj, Njivice,
Krafofel Tomo, nam., Njivice,
Kostanjevec Alojz, pers. ref., Njivice,
Podlesnik Majda, nam., Radeče;

Peta volivna enota:

Klanjšek Jože, dimnikar, Radeče,
Bajda Emanuel, kmet, Svibno,
Krajšek Franc, kmet, Svibno,
Oblak Jože, kmet, Svibno;

KLO LOKE-KISOVEC

Prva volivna enota:

Čebin Darko, pers. ref., Trbovlje,
Bervar Franc, rudar, Strahovlje 5,
Ključevšek Leopold, kmet, Loke 51,
Celestina Viktor, kmeč. sin, Kisovec,

Druga volivna enota:

Marn Slavko, rudar, Kisovec 72,
Drnovšek Viktor, nam. Podkraj,
Cencelj Ivan, nam., Loke 42,
Ocepek Viktor, rudar, Kisovec 88;

Tretja volivna enota:

Borštnar Vinko, paznik, Kisovec,
Goričan Ivan, rudar, Podkraj 35,

Robavs Vinko, mesar, Loke
Dornik Alojz, šofer, Podkraj 28;

KLO LOKA pri ZIDANEM MOSTU

Prva volivna enota:

Culetto Jože, železničar, Račica 21,
Zagorc Franc, železničar, Loka 12,
Baumgartner Srečko, žel. up., Loka 10,
Novak Leopold, železničar, Radež 26;

Druga volivna enota:

Hočevar Slavko, železničar, Račica 8,
Culetto Dominik, železničar, Račica 8,
Lendaro Srečko, žel., Račica 34,
Škušek Alojz, delavec, Račica;

Tretja volivna enota:

Rupert Alojz, posestnik, Lokavec 13,
Blatnik Franc, žagar, Lokavec 36,
Zagorišek Jakob, posest., Lokavec 38,
Gorišek Angela, posest., Lokavec 34;

KLO DOL pri HRASTNIKU

Prva volivna enota:

Pust Vilko, kmet, Dol,
Kuhar Jože, strojnik, Brnica,
Klemen Alojz, kmet, Dol,
Venko Jakob, delavec, Dol;

Druga volivna enota:

Brečko Stane, nameščenec, Brnica,
Žibret Leopold, rudar, Dol,
Matek Jože, delavec, Brnica,
Dolanc Anton, trg. pom. Dol;

Tretja volivna enota:

Jakopič Maks, kmet, Dol,
Škoberne Ivan, rudar, Kovk;

KLO ZIDANI MOST

Prva volivna enota:

Ručman Valter, železničar, Zid. m.,
Jazbinšek Valentin, žel. Zidani m.,
Ernest Avgust, žel. Zidani m. 1,
Kokotec Nande, kmet, Sv. Peter 100;

Druga volivna enota:

Kapelar Franc, kmet, Vel. Širje 16,
Štušek Milha, kurjač, Sv. Peter,
Šuštar Anton, železničar, Suhadol,
Klemenčič Jože, žel. Vel. Širje;

KLO ČEMŠENIK

Prva volivna enota:

Remškar Ivan, kmet, Brezje 2,
Juvan Ivan, kmet, Doberljevo 5,
Polc Ludvik, pos. sin, Ržiše 11,
Rozina Leopold, nam., Čemšenik;

Druga volivna enota:

Strajhar Franc, kmet, Jesenovo 9,
Polc Jože, kmet, Znojile 15,
Zupanc Franc, kmet, Jesenovo 16,
Ludoviko Karl, žagar, Jesenovo 4;

KLO SV. JURIJ POD KUMOM

Prva volivna enota:

Smagur Jože, rud. v pok. Borovak 15,
Marini Jože, km. sin, Pongert 10,
Dolšak Miroslav, tesar, Borovak 24,
Dolanc Anton, kmet, Padež 56;

Druga volivna enota:

Jesenšek Martin, kmet, Kidovik 34,
Ključevšek Alojz, rudar, Škendrovec,
Borišek Hinko, rudar, Škendrovec,
Zore Leopold, rudar, Vode 75;

KLO DOBOVEC

Prva volivna enota:

Jesenšek Janez, ml. delav., Završje 2,
Ravnikar Polde, žel., Dobovec,
Strgaršek Polde, žagar, Dobovec 4,
Dolanc Ludvik, kmet, Dobovec 10;

Druga volivna enota:

Kovač Leopold, kmet, Ključevica,
Renko Miha, delavec, Matica 27,
Kovač Martin, kmečki del., Ključ.,
Jamšek Franc, kmet, Ključevica 23;

KLO KOTREDEŽ

Prva volivna enota:

Zupan Franc, rudar, Kotredež 6,
Leben Vinko, rudar, Poročka vas 48,
Prvinšek Andrej, pos., Rove 8,
Štendler Zinka, nam., Kotredež 28;

Druga volivna enota:

Božič Franc, nam., Kotredež,
Šmigl Jože, rudar, Kotredež,
Marlič Anton, kmet, Čebine,
Grobin Franc, kmet, Kotredež;

KLO DOLE pri LITIJU

Prva volivna enota:

Skol Alojz, kmet, Jelenje 8,
Vidmar Andrej, pos., Čepče 3,
Pavlin Polde, kmetički del., Dole 15,
Ribič Slavko, pos., Prežg. njive 1,

Druga volivna enota:

Vrtičnik Mirko, posest., Dole p. L. 2,
Dolinshek Alojz, pos., Lamovje 7,
Zupan Anton, mizar, Sp. Jelenje 7,
Povše Jože, pos., Dobovica 3;

KLO IZLAKE

Prva volivna enota:

Prašnikar Ivan, rudar, Izlake 12;
Burkelj Ivan, rudar, Izlake 5,
Lovrač Marija, pos., Podlipovica 6,
Remš Franc, rudar, Podlipovica 3;

Druga volivna enota:

Zvonar Milica, pošt. ur. Podlipov. 37,
Razpotnik Minka, km. del. Zabrezni 9,
Kramar Ignac, čevljar, Orehovca 17,
Kolčan Jurij, pos., Orehovica 18;

KLO MLINŠE

Prva volivna enota:

Prašnikar Franc, kmet, Zabava 7,
Zajc Jože, učitelj, Zahrib 5,
Rožanc Franc, kmet, Zabava 8,
Grošelj Fanib. nam., KLO Razpotje;

Druga volivna enota:

Strmljan Franc, kmetički sin, Mlinše,
Ocepek Mirko, kmetič. sin, Kolovrat,
Grošelj Simon, rudar, Mlinše,
Zupančič Andrej, kmetič. sin, Kol;

KLO ČEČE

Prva volivna enota:

Kunrik Peter, nam., Čeče,
Kreže Martin, mlinar, Sv. Katarina 33,
Matko Ivan, rudar, Sv. Katarina 20,
Petelinšek Hilda, gosp., Ojstro;

Druga volivna enota:

Bočko Erna, nam., Sv. Katarina 11,
Jager Ludvik, posestnik, Knezdol,
Kmet Franc, mliničnik, Sv. Marko 34,
Duh Jože, rudar, Sv. Marko;

KLO SV. URH

Prva volivna enota:

Čekada Franc, rudar, Sv. Urh,
Miklavčič Vinko, delavec, Bevsko,
Dobovičnik Ferdo, rudar, Bevsko,
Brinar Ivan, rudar, Bevsko;

Druga volivna enota:

Tome Franc, rudar, Sv. Urh,
Kobilšek Ivan, železničar, Sv. Urh,
Šikovec Pavel, rudar, Sv. Urh,
Zaletel Jože, nam., OLO Sv. Urh;

KLO ŠT. GOTARD

Prva volivna enota:

Slak Karl, rudar, Trojane 6,
Novak Stanko, kmet, Št. Gotard,
Brvar Stefan, kmet, Trojane 5,
Drobež Anton, rudar, Št. Gotard;

KLO TURJE

Prva volivna enota:

Omalina Franc, kmet, Sv. Jurij,
Orožen Mici, posestnik, Turje 7;

KLO ST. LAMPERT

Prva volivna enota:

Režun Leopold, žel., Mušenik 16,
Železnik Ivan, rudar, Senožet 7,
Vozelj Ivan, rudar, Jablana 16,
Vrtičnik Jože, St. Lampert 2;

KLO VRHOVO

Prva volivna enota:

Rešeta Tončka, kmetica, Novi grad,
Kužnik Ivan, žel., Vrhovo,
Jevšvar Mavrič, kmet, Vrhovo,
Jazbec Ivan, upok. rudar, Vrhovo;

KLO BREG

Prva volivna enota:

Lapornik Pepca, pos. hči, Breg 23,
Kovač Anton, žel. uradnik, Breg 14,
Zgone Franc, kmet, Breg 20,
Dragar Alojz pos. sin, Sv. Jurij 16;

KLO RAZBOR

Prva volivna enota:

Kosem Karl, tajnik KLO Okroglice 23,
Vresk Anton ml., kmet, Razbor 27,
Šeško Ludvik, čevljar, Razbor 7,
Kokotec Ivan, kmet, Razbor 3;

Naši delovni kolektivi v borbi za plan

Zasavski premogovniki so februarja presegli plan za 2,5 odstotka

Tovarna papirja v Radečah je presegla plan za 2,5%

Delovni kolektiv papirnice v Radečah je sprejel poziv tovarne papirja v Vevčah na medsebojno tekmovanje. V papirnici v Radečah imajo medsebojno tekmovanje med oddelki in posameznimi stroji.

V februarju je bil presežen plan proizvodnje za 2,5%. Tudi disciplina je bila v februarju zgledna, posebno aktivnost pa je pokazala mladina.

Zagorske apnenice so presegle plan za 22,59%

Apnenice Zagorje, ki so v sklopu uprave Zasavskih premogovnikov, so februarja presegle plan za 22,59%. Delovni kolektiv Apnenic Zagorje, je na svojem sestanku, ki ga je imel februarja, napovedal tekmovanje vsem apnenicam v Jugoslaviji za čim večjo proizvodnjo.

Steklarina Hrastnik je v mesecu februarju visoko presegla plan

Kolektiv steklarne Hrastnik je februarja dosegel lep uspeh, saj je prekoračil proizvodni plan za 30%. Celokupni delovni kolektiv si je prizade-

val v disciplini in s stalnim preseganjem norm dosegel ta lep uspeh. K temu uspehu pa je pripomogel tudi novator Velej Jože, ki je sestavil posebno steklarsko strojno napravo in s tem prihranil tovarni dnevno 10 do 12.000 dinarjev. Tov. Velej je bil zato predlagan za denarno nagrado. Z boljšim načinom dela se je dosegla boljša kvaliteta izdelkov za 25%.

V delavnicah steklarne je uvedena tudi mladinska četa, ki ne zaostaja za stariimi delavci. Mladinec Jugovar Riko je najboljši med njimi. Za dvig novih kadrov se vrše v tovarni 6 mesečni strokovni tečaj, ki ga poseba 50 delavcev, ki bodo po končanem tečaju izšli kot kvalificirani delavci.

Kolektiv steklarne se zaveda v celoti borbe za plan s svojim prizadevanjem tudi pri ostalem delu. Za pomoč grškim borcem so darovali člani sindikata 50.000 dinarjev. Omembe vredno pa je tudi, da so se delavci in nomenklatura odrekli vsem denarnim nagradam, katere naj ostanejo v skladu vodstva za gradnjo doma kulture in prosvete, za katerega pa bodo prispevali tudi z prostovoljnimi delom.

Obračun dela okrajnega ljudskega odbora Trbovlje

Trbovlje, 29. februarja 1948. Okrajni ljudski odbor Trbovlje je v soboto dne 28. februarja 1948 polagal obračun svojega dela, kot zadnji obračun pred volitvami v okrajni ljudski odbor. Po vrstnem redu je to bila VI. redna skupščina, ki je pokazala na eni strani napredek okrajnega odbora, na drugi strani pa poudarila, da bi bili li uspehi še lepši, če bi vsak odposlanec izvrševal v redu svoje dolžnosti. Celoten potek zasedanja je podal jasno sliko dela okrajnega odbora in ugotovil lep napredek od zadnjega zasedanja. Iz poročila, ki ga je podal tov. tajnik Šorn Ivan, je bilo razvidno, da se je v razdobju od zadnjega zasedanja pa do danes, organizacijska oblika okrajnega aparata in posameznih odsekov spreminjala po potrebi in se izpopolnjevala. Za boljše delo in povezavo med izvršnim odborom in upravnim aparatom so se vršile redne tedenske konference z referenti in šefi odsekov ter se na ta način odpravljalo razne napake. Ker je okrajni izvršni odbor posvečal več pozornosti gospodarskemu odseku je tudi uspeh na tem polju zadovoljiv, manj pa je bilo posvečeno finančnemu odseku, kar se je poznalo pri odmeri davkov, vendar se je tudi pri tem vprašanju stanje zadovoljivo rešilo.

S strani okrajnega odbora pa je bila napaka v tem, da se je ustanavljanje krajevnih podjetij prepustilo izključno krajevni odboru samim, tako da so se dogajale napake pri ustanavljanju lokalnih podjetij, katera

so KLO pravno prevzeli, gospodarsko vodstvo pa je v večini primerih ostalo v rokah bivšega lastnika, ki si je na ta način zagotovil lep mesečni dohodek. V zadržištvu so se delale napake v tem, da se ni pravilno postopalo pri ustanavljanju rudniških konzumov, kjer so se Naproze kratkomalo predale za postavitev rudniških konzumov. Vendar so že izvršili sklepi, da se popravijo te napake in se vrnejo poslovalnice Naproze, v Hrastniku in Trbovljah.

Odkupi so uspeli 100%, razen odkupa drv, jaje in mleka, kjer so se dogajale napake zaradi nesodelovanja krajevnih ljudskih odborov. Delovanje planske komisije je bilo zadovoljivo, kljub težkočam, ki so nastajale zaradi pomanjkanja tehničnega osebja, pa bo sprejet na prvi redni skupščini novega okrajnega odbora. V gradnjah okraj ni zadostil nalogam, ker niso bili izčrpani krediti zaradi pomanjkanja raznega materiala.

Okrajno gradbeno podjetje, ki je pod operativnim vodstvom okrajnega izvršnega odbora, ni izvršilo svojega plana v preteklem letu. Preskrbi prebivalstva se je posvečala vsa pozornost, je pa stanje na tem polju samo delno zadovoljivo, to pa vsled tega ker so se rudniški konzumi in Naproze v glavnem omejevali samo na prodajo blaga na nakaznice, niso pa poskrbeli za blago iz prostih viškov. Šele v zadnjih mesecih je pristopila uprava rudniških magazinov v večji meri k temu. Finančno poslovanje okrajnega ljudskega odbora v letu 1947 je bilo zelo pestro. Izvedla se je odmere dohodnine in se je ista vplačala 98%. Kulturno prosvetna dejavnost se je izražala predvsem v kulturno-umetniškem delu, zelo pa se je razširila tudi v pogledu politično-ideološkega dviga prebivalstva. V okviru okrajnega prosvetnega sveta so bili ustanovljeni prosvetni sveti, v celoti pa pridemo do zaključka, da je kulturno-prosvetno delo bilo v pretežni večini naslonjeno na sindikate. V centrih so bila ustanovljena kulturno-umetniška društva, katerih cilj je, da osredotočijo vse kulturno-prosvetno življenje. Uspehi so že vidni v centrih, manj pa na deželi. Prodra pa že nova miselnost tudi na podeželju, kar se vidi v tem, da so se v dramskih delih začela uveljavljati kvalitetna in

sodobna dela. Šolstvo je v okraju zelo razvito, saj ima okraj 32 osnovnih šol, med katerimi sta dve sedemletki, poleg tega pa gimnaziji v Zagorju in Trbovljah. Veliko delavnost je pokazalo učitelstvo v obnovitvenih šolskih odborih in mnogo pripomoglo, da so bili krediti za obnovo izkorišteni. Le v Zidanem mostu ta kredit ni bil izkoriščen v celoti, delno zaradi pomanjkanja raznega materiala, kakor tudi zaradi neekspeditivnosti okrajnega gradbenega podjetja. Ustanovljeni so bili domovi igre in dela v Hrastniku, Zagorju in Trbovljah, kjer ima celodnevno oskrbo 170 predšolskih otrok, katerih matere so zaposlene v produkciji. Na polju socialnega skrbstva je dosegel pomemben uspeh z otvoritvijo »Doma onemoglih« v Loki pri Zidanem mostu, ki je združila vse domove v okraju v enega samega. Dom ima v oskrbi 60 za oskrbovanje potrebnih in se bo sedaj uredilo, da bo dom lahko oskrboval do 90 oseb, kar je za sluzga tudi Uprave Zasavskih premogovnikov, ki je odstopila potrebno poslopje za razširitev. Uspešna je bila tudi poletniška kolonija v Hotemežu pri Radečah, kjer so letovali v lanskem letu otroci iz naših revirjev.

Pomembno vlogo so odigrali odseki za delovne odnose, ki so usmerjali odnose med delodajalcem in delojemalcem. V več slučajih je bilo treba izvesti ukrepe, da se zaščiti delavca, vaje in prisili posameznike, da spoštujejo zakonske predpise. V okraju so 4 strokovne nadaljevalne šole, katere je obiskovalo preko 400 učencev, poleg tega je v Trbovljah trgovska nadaljevalna šola, ki jo obiskuje 33 učencev. Diskusija po poročilu tov. tajnika je bila zelo mirlva ter se je oživila šele po referatu ljudskega poslanca tov. Ribiča Alojza.

Vsi odposlanci so v diskusiji pozdravljali ukrep zvezne vlade o vezanih cenah ter naglašali, da ljudstvo to z veseljem sprejema. Na vsa vprašanja je odgovoril tov. ljudski poslanec Ribič Alojz tako, da so vsi odhajali po končani skupščini z jasnimi pojmi, da obrazložijo svojim volivcem važnost in pomen teh uredb. Okrajni odbor je na svojem zasedanju sprejel vrsto odredb in potrdil od-

Nadaljevanje na 4. strani.

KLO MARNO

Prva volivna enota:

Sergan Andrej, rudar, Brdce,
Zupan Rudolf, kmet, Nično,
Napred Rudolf ml., kmet, Marno 14,
Homšek Matevž, rudar, Brdce;

KLO GABERSKO

Prva volivna enota:

Jerman Leopold, rudar, Gabersko,
Zadobovšek Martin, kmet, Gabersko,
Skušek Franc, rudar, Gabersko,
Pirnat Alojz, rudar, Gabersko;

Okrajna volivna komisija za okraj Trbovlje

Tajnik: Predsednik:
(Šuštar Stano) (Dolžan Branko)

Z mehanizacijo jamskih obratov bomo olajšali našemu rudarju naporno delo

Rudarji „Zapadnega obrata“ in prednost mehanizacije v zapadnem revirju rudnika Trbovlje

Kdo šrom naše lepe in bogate domovine ne spravlja v zvezo s krajevnim pojmom Trbovlje izvor premoga, nazvanega tudi črni dijamant? Komu, ki še ni zrl v preluknjano skorjo zemlje, kjer na stotine pridnih, požrtvovalnih, zavednih in udarniških, žuljavih rok trga iz naročja to dragoceno in naši obnovi prepotrebno surovino, se ne zbudi želja vedeti, kaj več o potih in ciljih tistih, ki se trudijo za boljše življenje nas vseh? Premog, kri naše industrije, konzerva

Vincenc Dolensek, trikratni udarnik

prestarjih gozdov, vir toplote, elektrike, bodočnost kemije! Ali ne želimo izvedeti tudi več o načinih, o najboljših načinih tvojega pridobivanja? Kdor se je povezal z usodo rudarja in njegovega sveta, ga bo prav vse zaznamovalo, o delu in življenju tega borca za gospodarski dvig. Že sama misel, da globoko pod zemljo, vzhodno in zapadno črne doline, ki je je zarezala skalnjakova Trbovščica, leže ogromni skladi temno rjave rudnine, nas popelje v radovedno razmišljanje.

Pridobivanje premoga ni lahka stvar, ni samo težko delo našega prvega delavca. Brez sončne luči, brez svežega zraka in v večni nevarnosti za življenje, bije naš rudar boj s prirodnimi silami in je prav zaradi tega tudi uvrščen v prvo vrsto naših borcev za plan. Vsi napredni strokovnjaki se trudijo, kako bi olajšali delo tudi našemu rudarju. Vedno znova se čuje klic za izpopolnitev tehničnih sredstev za pridobivanje premoga, klic po izboljšanju ročnega dela. Stroji naj prevzamejo delež mišic, olajšajo naj bremena našemu rudarju.

Nadaljevanje s 3. strani.

ločbe o ustanovitvi avtoprevoznega podjetja. Okrajni magacin se je združil z okrajnim podjetjem »Mleko in meso«, kar bo brezdvomno mnogo pripomoglo k izboljšanju prehrane in oskrbovanja prebivalstva Trbovškega okraja. Ker zakon o zadrugah predvideva ukinitve, oz. likvidacijo zadrug, ki niso v skladu z današnjimi predpisi, je okrajni odbor sprejel odločbo, s katero se ukinjajo električne zadruge v območju okraja in preidejo v upravo »Državnih elektrarn Slovenije«, ki vršijo nalogo elektrifikacije. Istotako je bila sprejeta odločba o likvidaciji »Stavbne, konzumne in gostilničarske zadruge, (Delavski dom, ki po osvoboditvi sploh ni delovala, ter je dejansko vse posle vršila Na-proza).

Zasedanje okrajnega odbora Trbovlje, ki je bilo zadnje pred volitvami v okrajne odbore je pokazalo sliko delovanja odbora, pokazalo pa tudi predletni plan, ki predvideva okraj, malo sodelovanje poslancev KLO in obratno.

ju. Ukrotiti naravo, postati mojster in umetnik podzemeljske delavnice, to je geslo naprednega rudarja.

Mehanizacija, sodoben pojem! Kdo ga še ni čul, če je žilavim rudarjem zapadnega obrata zašel v življen, vesel razgovor ali prisluskovaj znameniti razpravi dveh tovarišev iste ga revirja, ki sta si razkrivala modrosti svojega poklicnega doživljanja, ponosna, da sta člana elktiva, ki šteje med prve v državi. V rudnikih našega bazena je mehanizacija, to je strojno delo, odvzela že marsikak napor rudarju. Z uporabo odkopnega kladiva, orodja, ki ga poganja stisnjeni zrak je pridobil naš kopač dragocen tempo pri samem odkopnem delu. Vrtanje s pomočjo vrtalnih kladiv in strojev, ki jih poganja elektrika ali stisnjeni zrak, pospešuje priprave za pridobivanje. S stroji se delajo zaseki v premoški sčeber, da se laže opravi delo odstreljevanja. Zapadni obrat v Trbovljah se pa ni zadovoljil le z mehanizacijo pridobivanja del, ampak je šel še korak dalje ter poskrbel za mehantični odvoz premoga z delovišča. Ta strojna ureditev, ki šteje med najpopolnejše v danih prilikah, je omogočila Zasavske-mu bazenu, da je bila naloga največjega slovenskega črnega revirja v prvem letu petletke častno rešena. Način strojnega prenosa premoga s pomočjo stresalnih agregatov, to je strojnih naprav s pogonskim motorjem vred, ki ritmično najprej sujejo premog v drčah naprej in končno —

Stanko Kovačič, dvakratni udarnik

s pomočjo gumijastih brezkončnih trakov, ki nosijo premog do utovornega mesta, je omogočil uvedbo širokih odkopnih čel, kjer se praktično na širini do 120 m razvrste odkopne posade ena poleg druge in pridobije premog nakladajo v nihajoče drče. Mehanizirana čela zapadnega obrata sicer v vseh primerih ne dosega te razsežnosti in se tudi niso mogla ukleniti v teoretično najprikladnejše stalne meje in zakone časovno enaklega ponavljanja iste vrste rudarskih poslov. Zapadni obrat pa je dosegel s tem načinom rudarskega dela prav lepe uspehe. Kaj pa daje temu načinu odkopavanja prednost pred ostalimi v enakih okolištinah in pogojih? Ker ni mogoče meriti naravnih sile v enakih prilikah in po različnih sprožitvah hribskih pritiskov, tudi ni mogoče oceniti rušecnega dela pritiska na jamske prostore. Ker pa moramo široka čela z višjo mero izkustveno odrejenih jamskih podpor obvladati v sigurnem stanju odpornosti, se porabi za podpiranje iste prostornine širokih čel tudi večje množine lesa kakor za navaden in na ostalih

Rudarji zapadnega okrožja prihajajo z dela na mehaniziranih čelih

obratih bazena običajen način odkopavanja. Toda če primerjamo uporabo lesa na pridobljeno tono po enem in drugem načinu odkopavanja, pridemo do drugih zaključkov. Koliko več podpornega lesa potrebujemo na samih čelih, toliko manj ga rabimo v progah, ker so te na isti odkopni ploskvi redkeje speljane (običajno le 2 progi) in ker je življenjska doba odkopne plosče krajša. Pri širokih čelih večje razsežnosti in popolne izkoriščenosti bi skoro lahko trdili, da v istih prilikah pritiska in pri isti odrejeni varnosti uštedimo pri širokočelni metodi tudi na lesu. Najvažnejša prednost mehaniziranih čel je višja količina pridobljenega premoga. Dasi ravno nam napram ostalim metodam istih prilik odvzame dragocen tempo prestavljanje odkopne mehanizacije, nakopljemo v najslabšem slučaju na isti odkopni ploskvi dva in polkratno količino premoga. In to dejstvo odtehta vse pomisleke. Regulira nam uspešno najvažnejše pokazatelje gospodarstva, višjo proizvodnjo, boljše jamsko storitev in pri popolni izkoriščenosti tudi proizvodnje stroške. In še en činitelj je važen, ki zgovorno potrjuje pozitivnost mehaniziranih čel. V zvezi z zvišeno hitrostjo odkopavanja se zmanjšajo nevarnosti jamskih ognjev, teh najbolj neprijetnih »nepridipravov« rudarjev. Kjer se premoške stene krhajo, prihaja odpadli drobiž v stik z zrakom v razpokanih stenah ali v bližini zračnih prog ali v zvezi z zračnimi progami. Pri tem zdrobljenem premogu se tudi površina znatno poveča in se zato laže ogreje. To ogrevanje na-

rašča do vžigne temperature, pri katerih premog najprej zažari in končno zagori s plamenom.

Vse neštete prednosti mehaniziranih čel dajo povod za kritično razglabljanje o razširjenju tega načina odkopavanja ne le na zapadnem obratu, temveč tudi na ostalih obratih bazena in države z enakimi ali sličnimi prilikami.

Delo na širokih čelih pa terja od rudarja odlike, predvsem vestno in varno delo, brezmejno tovarištvo, nesebičnost in pogum, železno disciplino in požrtvovalnost, posebno pa še ljubezen do rudarskega poklica. Vodenje teh poslov zahteva tudi posebnih nadzornih organov, da temeljita izkustva smotno uporabljajo, terja napore za izpolnitev čim bolj dovršene organizacije dela, ki ga vrše požrtvovalni rudarji, zahteva čut za obvarovanje strojnih naprav, ambicijo in poklicni ponos. Od nas vseh pa terja globoko in predano željo, da čim preje dvignemo našo novo in lepo domovino.

S temi svetlimi ideali ustvarjajo udarniki, racionalizatorji in novatorji zapadnega okrožja tudi na širokih mehaniziranih čelih pogoje za čim sijajnejšo izpolnitev petletnega plana. Nasmejani ob pešmi strojev zrejo v črne stene, ki se drobe pod spretnimi udarci kopačev in prinašajo nove gospodarske zmage.

Čitajte, širite in dopisujte v naš list

»ZASAVSKI UDARNIK«

Udarniki zapadnega okrožja po končanem delu. Med njimi trikratni in dvakratni udarniki

Čas je, da pospešimo dela za gradnjo zadružnih domov

Dejstvo, da se poljska dela še niso začela, nam narekuje, da aktivnost naših kmečkih množic, ki se je posebno v zadnjem času dvignila, razvijamo naprej tudi tako, da bomo pravilno prikazali pomen in korist zadružnih domov na vasi.

Da je kmečko ljudstvo pravilno razumelo koristi zadružnih domov, je dokaz, da so v zadnjem tednu v našem okraju pričeli graditi tudi tam, kjer so to v začetku odklanjali. Na množičnih sestankih so sprejemali zadovoljive obveznosti: Marno, št. Jurij pod Kumom, Vrhov, Čeče, tako da bomo v našem okraju gradili namesto prvotno predvidenih 12 zadružnih domov. Izgleda pa, da se bo število še dvignilo.

Poudariti je tudi treba, da do sedaj nekatere krajevne uprave niso imele dovolj čista odgovornosti, kar se vidi pri sprejemanju obveznosti. Preveč se nanašajo na pomoč iz industrije.

Ne smemo pozabiti, da naši delavci, predvsem rudarji, danes mnogo dajejo skupnosti.

Dosedanje obveznosti za les, vožnje in delo so še mnogo premajhne za zgraditev domov.

Ker so načrti za nekatere domove pri nas že izgotovljeni, je bilo možno izračunati približno porabo materiala in delovnih ur za zgraditev doma srednje velikosti. Da se bo možno orientirati, navajamo, da je potrebno za zgraditev doma srednjega tipa v surovem stanju približno sledeče:

160 kub. m kamenja, 150 kub. m lesa, 110.000 zidne opeke, 8000 komadov strešne opeke, 40 ton cementa, 25–30 ton apna, 900 delovnih dni zidarskega dela, 400 delovnih dni tesarskega dela in približno 1500 delovnih dni težanskega dela. Prištevatvi moramo še vse vožnje materiala.

Vse uprave naj torej pregledajo stanje na svojem gradilišču in takoj ukredujejo, da bo vsaj material na mestu, dokler se ne začne delo na polju. Pri nadaljnjem sprejemanju obveznosti je treba posameznike opozarjati, da bo to edino njim v korist in, če bo aktivno sodeloval pri gradnji doma, bo tudi pozneje čutil, da je dom res njegov in bo rad sodeloval tudi pri upravljanju zadrage.

Kolkor največ je treba zbirati tudi denarne prispevke, ki bodo potrebni za material, ker ga bo treba plačati.

Pri ljudeh, ki ne morejo prispevati stvari, ki se bodo uporabile pri gradnji doma, je treba doseči, da dajo n. pr. drva, ki se bodo prodala, denar pa porabili za gradnjo. Tudi ne bi bilo slabo, če bi žene poskrbele za toplo kosilo tistim, ki bodo prišli delati iz industrije. Kjer je le mogoče, naj se takoj začne kopati

glina za zidno opeko in žgati apno. Pri tej priliki opozarjamo, da je ljudstvo v Dolu pri Litiji, ki tudi gradi dom, napovedalo tekmovalno vsem drugim upravam našega okraja. Zavezali so se, da bodo imeli dom pod streho do 27. aprila t. l. Republiška uprava za gradnjo zadružnih domov pri Izvršnem odboru OF je tudi razpisala tekmovalno. Razdeljene bodo zlate značke tistim, ki bodo do 29. novembra t. l. napravili pri gradnji doma 58 x 8 ur prostovoljnega dela, srebrno značko tistim, ki bodo v tem času napravili 35 x 8 ur prostovoljnega dela in bronasto značko tistim, ki bodo opravili 25 x 8 ur prostovoljnega dela pri gradnji zadružnih domov.

Tudi okrajni ljudski odbor in okrajni OF odbor sta razpisala več koristnih nagrad, kakor n. pr. knjižnico v vrednosti 20.000 din, radio aparat, pisarniško opremo itd.

S 1. marcem je uvedena tudi prehodna zastavica, ki jo bo dobilo tisto gradilišče, katero bo najhitreje napredovalo.

Vse zbiranje in poraba materiala, posebno pa še opravljenega prostovoljnega dela pa zahteva točno vodenje statistike, ki jo naj opravlja en član upravnega odbora. Ni pa samo dovolj, če si le beležimo, koliko ur je kdo delal, ampak najvažnejše je, koliko je kdo napravil. Vodi naj se tudi evidenca o prostovoljnih delavcih iz industrije. Statistična poročila je treba redno pošiljati na okrajno upravo vsak ponedeljek za ves teden. Vse uprave so bile že opozorjene, da javijo takoj potrebo smodnika za lomljenje kamenja, peska, da ne bo prepozno.

Vse krajevne uprave za gradnjo zadružnih domov naj se večkrat obračajo na odbore OF, ki so dolžni nuditi vso pomoč, posebno pri organizaciji prostovoljnega dela. Priporočamo, da skličejo krajevne uprave čimprej svoje seje, kamor naj povabijo tudi odbore OF, LMS, AFŽ in tudi zastopnika KLO-ja, ki so dolžni dati vso pomoč, predvsem zato, ker bodo v novem domu imele organizacije tudi svoje prostore. Na vseh sejah naj se temeljito razpravlja o organizaciji gradnje. Na sejah naj se vodijo točni zapisniki, katerih kopije je nujno poslati na okrajno upravo, oz. okrajnemu odboru OF.

Obveznosti, ki so jih dali industrijski mizarji, kovači in drugi delavci, bodo razdeljene sorazmerno in po potrebi na poedina gradilišča. Za vsako gradilišče smo tudi določili po enega strokovnjaka, ki bo obiskoval gradilišče in dajal potrebne strokovne nasvete.

Okrajna uprava za
gradnjo zadružnih domov

Gradnja zadružnega doma v št. Gotardu in stari zadružniki

Akcija za gradnjo zadružnih domov se je po vseh krajevnih ljudskih odborih v zadnjem času dobro razvijala. Na zborih volivcev so kmetje obravnavali, kako bi cenejše prišli do gradbenega materiala in delovne sile. Na sestankih se je obravnavalo o pomenu novih zadružnih domov. Ljudje so razumeli in so bili pripravljeni tudi sodelovati. Največje zanimanje so pa pokazali mali kmetje, a večji kmetje tega ne sprejemajo tako kot bi bila dolžnost vsakega posameznika. Kakor so na zborih volivcev in na drugih sestankih sklepani in osvajali načrte za nove zadružne domove, tako je tudi k temu pristopil krajevni ljudski odbor št. Gotard. Ta krajevni ljudski odbor, ki leži na važni življenjski točki in ima pred sabo bodočnost in razvoj, ni vzel stvari tako resno, kakor bi moral. Akcija za zadružni dom se je v tem krajevnem ljudskem odboru začela že januarja. Za to akcijo ni bilo nič manj in nič več kakor samo 5 masovnih sestankov. Po dolgem oklevanju masovnih organizacij se je krajevni ljudski odbor št. Gotard odločil, da bo gradil zadružni dom. Odbor za gradnjo zadružnega doma je šel od hiše do hiše, sprejemal obveze kmetov. Sprejete obveze niso bile zadovoljive in uspešne, kakor bi morale biti, zato so nekateri zahtevali, da se

mora zaradi tega ponovno sklicati sestanki. Njihov namen je bil, da bi stvar razbili in da bi ta krajevni ljudski odbor še nadalje podpiral izkoriščevalce. Ta sestanki je bil dobro obiskani in so prišli ljudje, ki so bili po osvoboditvi komaj drugič na masovnem sestanku. Na ta sestanke so prišli tudi bivši funkcionarji starih zadrug. Ko je predsednik krajevnega ljudskega odbora podal referat o nujni potrebi novega zadružnega doma, je večina ljudi stvar razumela. Ko pa je predsednik gradbenega odbora razdelil posamezne vasi za prostovoljno delo in oddajo drugega materiala, ki je v zvezi z zadružnim domom, se je k besedi oglašil bivši predsednik zadrage v št. Gotardu in izjavil sledeče: »Mi v št. Gotardu ne potrebujemo zadružnega doma, ker imamo v letošnjem načrtu šolo in kar je zelo važno: dokončno izgradnjo farovža, vi sosedje v Trojanah pa zidajte zadružni dom, če ga hočete imeti, vi boste za sebe, mi bomo pa za sebe,« kljub temu, da spadajo vsi pod en krajevni ljudski odbor. Tem njegovim izjavam so odobraval piši in beri samo 4 kmetje, in še od teh 4 sta bila dva iz sosednjega krajevnega ljudskega odbora. Na svoje naklepe je dobil ta možakar odgovor, da nova kmečka zadruga še zdaleka ne sme biti taka, kakor so bile

zadruge v stari kapitalistični Jugoslaviji. Kdo je imel dobiček od teh zadrug? Samo posamezni veljaki. Vprašamo tega mogotca, kaj je napravil za skupnost in koristi za kmeta, kdo je tiral kmete na boben, kdo je prihranke kmeta oropal za 20 pa tudi za 40%, to so delali stari mogotci in tudi voditelji raznih starih zadrug. Ni še bil končan odgovor, ko je je ta junak in razbijač popihal iz prostora, kjer se je vršil sestanek. Tudi njegova tuja pomočnika sta jo junaško popihala, ostala dva pa sta ostala, ker sta videla, da sta bila samo njihovo orodje. Sestanek se je vršil naprej in so ostali kmetje obljubili, da bodo skupno gradili zadružni dom, ker bodo imeli tudi od skupnosti koristi, od novega zadružnega doma.

Isti primer je bil zaradi zemljišča. Nov zadružni dom se bo gradil v Trojanah, tam kjer bo stal zadružni dom, je zemljišče last neke bivše poštne uradnice v Trojanah, ki je poročena v Ljubljani in ki poseduje tudi svojo hišo. Hišo sta kupila za doto, ni pa bila dražja kakor samo pol milijona dinarjev v bivši Jugoslaviji.

Volivci okraja Trbovlje so izbirali na sestankih svoje kandidate

Trbovlje 29. II. 1948. Ves Trboveljski okraj se pripravlja na volitve v okrajni odbor. Po predvolivnem zborovanju dne 21. II., ki so se ga udeležili aktivisti in aktivistke OF iz okraja, se je v tednu od 21. II. do vključno 28. II. vršila na terenu izbira kandidatov, ki jih je predlagala OF. V okraju Trbovlje bo 70 volivnih enot, ki bodo volile po enega poslanca. Na sestankih so poleg drugega razpravljali o novih uredbah zvezne vlade, vezanih cenah, novemu načrtnu porabe ter o važnosti pravičnega ustanavljanja lokalnih podjetij. Na vseh sestankih so bili izvoljeni kandidati OF.

V Trbovljah so bili sestanki po vseh volivnih enotah ter so bili predlagani kandidati soglasno sprejeti. Tudi obisk je bil zadovoljiv, kar tudi priča, da se ljudstvo zelo zanima za nov način preskrbe kakor tudi za velik pomen tretjih cen. Volivci pa so tudi kritično izražali razne napake, kakor n. pr. v Zagorju, kjer je rudniški konzum sprejel obleko in obutev, pa jo je zadržal v skladišču, namesto da bi jo dal v potrošnjo. Udeležba je bila na vseh sestankih v Zagorju dobra ter povsod z odobravanjem sprejemajo nove uredbe. Tudi v Hrastniku so sestanki za izbiro kandidatov potekali ob živahnih razpravah. Slabša pa je bila udeležba v Radečah. Živahno so diskutirali tudi v Razborju, predvsem o vezanih cenah. Na večini sestankov so izražali vprašanja, kaj bo z malimi kmeti, ki nimajo kaj prodati. Po pravilni obrazložitvi pa so tudi to vprašanje pravilno razumeli.

V volivni enoti Bevkso se je v diskusiji oglašila ena izmed žena, ki se je z vso družino pred kratkim vrnila iz Francije ter orisala položaj delavca, kako v

Krajevni ljudski odbor je sklenil, da pošlje delegacijo v Ljubljano, da bi se z lastnico pogovoril zaradi zamenjave ali odkupu zemljišča. Ko se je delegacija predstavila, je bila lastnica še precej vljudna. Predsednik krajevnega ljudskega odbora ji je obrazložil po kaj so prav za prav prišli. Že uvodoma je poudarjal, da krajevni ljudski odbor nima namena, da bi koga opeharil in ji je zaradi tega predlagal, da bi njeno zemljišče zamenjali za drugo. Zemljišče, ki ga poseduje lastnica, meri 26 arov, a krajevni ljudski odbor bi dal za zameno 36 arov, tako da bi imela lastnica za protiuslugo 10 arov več zemlje. S tem pa se lastnica ni strinjala in je vrgla predstavnikom krajevnega ljudskega oblasti razne opazke. Zaradi tega je bil krajevni ljudski odbor primoran, da je podvzel vse ukrepe, da se stvar uredi tako, da bo skupnosti tega krajevnega ljudskega odbora ustrezno.

Ta dva primera nam dovolj jasno kaže, da je nujno potrebno, da z vsemi škodljivci in protiljudskimi elementi postopamo ostreje.

B. V.

Naši najmlajši v Zagorju

Dom igre in dela se je ustanovil v našem industrijskem kraju septembra 1947. leta ter daje že res lepe in vidne uspehe.

V nedeljo 29. II. 1948 je bila akademija naših najmlajših v prosvetnem domu s pestrim sporedom ob vesni pripravi vzgojiteljic tov. Dolinarjeve, Lokovčeve in tov. Trude.

Otroci so neprisiljeno in ljubko nastopali ter odigrali igrice, izvajali recitacije in vaje, da je marsikateri mamič zdrknila solza sreče ob pogledu na svojega cicibančka, ki je tako junaško govoril in pel o Titu, delu in mamici.

Malčki so med gladkim izvajanjem radovedno gledali po nabito polni dvorani, kje bi uzrli svojo mamico in se tako postavili pred njo, da že mnogo znajo.

Po prireditvi so bili mali igralci pogoščeni s sladko polico in čajem, za kar je poskrbela tovarišica upravnica Drgan Fani.

Ker so se naši najmlajši tako dobro odrezali, so povabile članice AFŽ naše majčkene junačke, da bodo prisostvovali akademiji naših žensk 8. marca.

Jana

Konecrt za pomoč grškemu ljudstvu

V nedeljo dne 29. II. 1948 je sindikat na godba skupno s pevskim zborom na pobudo godbenika tov. Sketako Antona priredila v dvorani pri Logarju v Hrastniku lepo uspehi koncert.

Tovariš Sketako Anton, kakor vsi člani godbe so bili v partizanih. 11. julija 1944 so v celoti vstopili v NOV. Vsi so bili do osvoboditve v partizanih kot godba VII. korpusa.

Koncert je bil polnoštevilno obiskar.

Kdo zasluži naslov udarnika

Medobrelno tekmovalje rudnika Zagorje je pokazalo lepe uspehe pri izvrševanju mesečnega plana. »Zmagali smo mi Podstranci,« pravijo rudarji Kolredekemu obratu. »Vam se pa še ne damo, mi smo prvi in bomo tudi ostali na tem mestu. Lahko smo vam za zgled in tudi drugim rudnikom, kako je treba delati, čeprav so pri nas večje težkoče kot pri vas v Kolredekcu.«

Obrat Podstrana je v februarjem tekmovalju presegel mesečni plan za 4,2%. Poglejmo malo naše številke, kako presegajo normo. Številka 217 je najboljša med najboljšimi, ker presega normo že od decembra pa do konca februarja povprečno za 31%. Ali ni to lepo? Na tej številki so vedno težki delovni pogoji, vožnja je dolga 250 m po slisajnem rovu, da se voziček zadeva ob stojke. Treba jih je vedno obsekavati in menjati radi visokega zemeljskega pritiska. Največ časa odvzame transport lesa do odkopa. Les je težak kot svinec. Včeraj so še pili gnezdi na teh smrekah, danes je pa že v jami. Na lesnem skladišču je pa suhega lesa cele kupe, rudar se pa po nepotrebnem muči s svežim lesom in izgublja dragoceni čas. Dobro bi bilo, da uprava rudnika poskrbi za to, da se bo uporabljal suh les, ker s tem se bo produkcija premoga zvišala.

Druga med najboljšimi je številka 220. Tudi tu ni šlo vse gladko od rok. »Ukrotili je treba naravo,« pravijo rudarji. »Vsa teža hriba pritiska na nas, ker mu kopljemo srce, ali mi se ne bojimo.« Tla se dvigajo, stene se lučijo, da škriplje in poka, a rudarji se ne zmenijo za to. Kopljejo, nalagajo in vozijo brez prestanja.

Tekmovalje v trboveljski elektrarni

Delavci in nameščenci trboveljske elektrarne tekmujejo v prvomajskem tekmovalju med kalorificnimi in vodnimi elektrarnami LRS. Dobro se zavedajo pomena elektrifikacije, zato so tudi na masovnem sestanku članov sindikata, ki je bil v februarju, sprejeli tekmovalje in poleg tega sklenili, da bodo krajevnemu LO Dobovec pomagali pri gradnji zadruškega doma. Vsak strokovni delavec bo dal 24 ur prostovoljnega dela. Pomagali pa bodo tudi z nakupom industrijskega materiala, okenskega stekla, strešne opeke, za kar bodo priredili marca meseca na Dobovcu prireditve in izkupiček le prireditve dali za nakup materiala za zadržni dom.

Sindikalna podružnica gradi svoj dom, kjer bodo uredili rdeči kofček in imeli ob prostem času meslo, kjer se bodo sestajali. Imajo tudi redne sindikalne sestanke kakor tudi študij, ki počeka zadovoljivo z udeležbo. Na strokovnih sestankih, ki se vršijo dnevno z delovodjem, normir-

ka — zalo so pa presegli normo za 23,8%.

Tudi mladinska številka 223 noče zaostajati za drugimi izkušnimi rudarji. Mladinci so prevzeli najtežje delo, zato pa v mesecu decembra niso dosegli norme, bili so pod planom. Cela prog je bila zlomljena, vozili se sploh ni dalo. Ves mesec so popravljali prog, jo prečesali tako, da lahko sedaj delajo na odkopu. Če bi imeli dovolj vozičkov na razpolago, bi nadoknadili vso izgubo meseca decembra, saj so kljub težkočam prekoračili normo za preko 20%.

V kratkem bodo proglašeni udarniki. Kdo zasluži ime udarnika? Zavedni rudarji pravijo, da naj bo udarnik tisti, ki daje največ skupnosti in obenem dela na političnem in kulturnem polju. Mnogo je takih na teh številkah, ki ne delajo iz zavesti do skupnosti, ampak le za svojo korist. Ni jim mar petletni plan, delajo zato, ker so pohlepni po denarju. Po glavi jim roji samo zaslužek, drugega pa nič. Torej taki ljudje 'zaenkrat' ne morejo biti udarniki, ker celokupni kolektiv zavednih rudarjev tega ne dopušča. Če vzamemo samo primer tovariša Čretnika iz številke 217, kako nastopa proti vsaki prostovoljni delovni akciji! Ko so rudarji zbirali prostovoljne prispevke za tovariša Izakarija, ki mu je pogorela hiša, ni hotel dati niti dinarja, čeprav dobro zasluži, ampak je rekel: »Kdo bo pa meni hlače kupil, kadar bodo raztrgane.« Njemu enakih je še nekaj v obratu Podstrana. Zavedni rudarji kakor tudi sindikalna podružnica naj gledajo na to, da dobijo naslov udarnika samo tisti, ki ga res zaslužijo.

J. I.

Tehnika bo dvignila naše kmetijstvo in povečala njegovo proizvodnost

V Zagorje je prispel prvi kamion tekstilij za prodajo po vezanih cenah

Kakor po vseh krajih naše domovine, tako je tudi v okraju Trbovlje prodaja in nakupovanje blaga po vezanih cenah nalezla na prijeten odziv pri naših kmetih. V Zagorje, kjer je sedež okrajne poslovne zveze, je prispel v torek 9. III. prvi kamion tekstilij, ki se bo prodajal po vezanih cenah. Okrajna poslovna zveza je pravočasno naročila potrebno blago, katerega bodo prodajale zadru-

ge vsem listim, ki bodo pokazali svoje razumevanje do novih uredb, ki pomenijo nov korak k izboljšanju naše preskrbe. Prvi kamion tekstilnega blaga, ki je prišel iz Ljubljane, je vsem listim omahljivcem, ki niso verjeli v izvajanje uredbe, ponovno pokazal, da se uredbe, katere nam daje naša ljudska oblast, tudi v resnici izvajajo.

Kateri kolektiv bo najbolje pripravil in sprovedel spomladansko setev. Kolektiv, ki bo dosegel največ uspehov na kulturno-prosvetnem polju. To tekmovalje se napoveduje za popolno izrabo zemlje in da se dosežejo čim večji uspehi v petletnem planu.

Delovni kolektiv ekonomije Hotemež je to tekmovalje sprejel na svojem sestanku dne 2. II. in dodal še eno točko: kateri kolektiv bo čim bolj uspešno gojil prešičjerejo. Uspešna je bila v lanskem letu pomoč sindikata našim kmetom, katerim so pomagali pri oranju, čiščenju sadnega drevja in drugih delih. Vsega skupaj so opravili preko 600 ur z vprežno živino in 1200 ur prostovoljnega dela pri različnih delih. Tudi za letošnje leto imajo v načrtu pomoč kmetom, ki nimajo vprežne živine.

Ekonomija je v predelavi in se bo v stavbo vselilo še več delavcev, za katere se stanovanja pripravljajo.

Ekonomija Grmača pri Litiji pa upravlja steklarne Hrastnik. Ekonomija je prevzela steklarne Hrastnik z letošnjim letom. Obsega 75 ha zemlje, kjer bodo pridelovali vso potrebno zelenjavo za delavce in za

Leta 1941. so grške žene skupno z moškimi začele težko borbo proti italijanskim in pozneje še proti nemškim fašistom. Po končani vojni pa ponovno z orožjem v roki branijo svojo domovino proti še bolj nevarnemu sovražniku — angloameriškim okupatorju.

Pomoč grškemu ljudstvu

Ljudstvo trboveljskega okraja je zavestno organiziralo akcijo za pomoč grškemu ljudstvu. V ta namen se je za okraj Trbovlje osnoval poseben okrajni odbor za izvedbo akcije, ki je na svojem sektorju organiziral mestne in krajevne odbore za pomoč grškemu ljudstvu.

V Trbovljah je mestni odbor za pomoč grškemu ljudstvu aktiviziral vse sindikalne podružnice na obratih in vseh ustanovah, ki so si zadale zelo lepe obveze. Naši rudarji so se na sindikalnih sestankih prostovoljno obvezali, da bodo darovali od 1/4 do dvodnevne plače. Na splošno pa ne smemo tudi pozabiti vseh ostalih sindikalnih podružnic in njihovega članstva, ki se je 100% odzvalo temu klicu.

Doslej je prispevalo članstvo naslednjih sindikalnih podružnic sledeče zneske:

1. Sindikalna podružnica Elektrarna 16.548 din.
2. Sindikalna podružnica Kovinske industrije št. 1 1689 din.
3. Sindikalna podružnica Cement 1 ac. 5000 din.

4. Sindikalna podružnica Narodna banka 820 din.
5. Sindikalna podružnica Drž. adm. št. 2 — Okr. sodišče 1030 din.
6. Sindikalna podružnica Zdr. podrž. št. 2 1434 din.
7. Sindikalna podružnica Drž. adm. št. 1 5380 din.
8. Teren št. 1 1360 din.
9. Literarni večer, ki je bil dne 22. II. v Del. domu, je doprinesel 1690 din.
10. Pa tudi naši najmlajši pionirski Vodenske osn. šole v Trbovljah so se zelo lepo izkazali z zneskom 1345 din.

V skupnem znesku 36.496 din.

Delovni kolektiv rudarjev Trbovelj pa je prispeval 154.600 din in s tem pokazal svoje globoko razumevanje.

Mestni odbor za pomoč

Akcija se na vsem teritoriju še nadaljuje razvijajo in bomo nadaljnje rezultate objavili prihodnjič.

Ljudi papirnica Radeče je prispevala

Na masovnem sestanku delavcev in nameščenecv papirnice so vsi delavci soglasno sklenili, da bodo delali vsak po 4 ure za pomoč grškim rodoljubom. Te obveze, ki so si jih zadali na sestanku, so tudi izvršili in prispevali skupno din 8584.

Vsi nameščenci v tovarni so se pa na istem sestanku obvezali, da bodo po svojih močeh prispevali na nabiralne pole s prostovoljnimi prispevki ter nabrali 3369 dinarjev.

Skupno je bilo v vsej tovarni zbrane ga 11.953 dinarjev.

Za boljšo preskrbo našega delavca

Za boljšo preskrbo naših rudarjev in delavcev so podjetja okraja Trbovlje in Uprava Zasavskih premogovnikov ustanovili ekonomije, ki bodo v prvi vrsti skrbjele za potrebe delavstva.

Največja je ekonomija Uprave Zasavskih premogovnikov Trbovlje, ki jo je prevzela od Ministrstva za kmetijstvo, in to je državno posestvo Hotemež. Po prevzemu oktobra 1947 se je vršilo delo pri popraviljanju zadnjih pridelkov, jesensko oranje, ki je bilo izvršeno 100%. Med zimo so popravljali orodja, stroje, drva, čistili sadno drevje in sedaj čaka še samo škropljenje. Sedaj je delo že oživelo, posebno v lepo urejeni vrtinariji, kjer se pripravljajo tople grede, kompost, posipajo ceste. V letošnjem letu bodo sejali v toplih greдах veliko število vrtnih sadik, s katerimi bodo zasadili 15 ha orne zemlje. Poleg zelenjave bodo sadili tudi krompir in pšenico. Še vedno pa bodo gojili zdravilne rastline, za katere so vsi pogoji in je to na Hotemežu že tradicija. V lepo urejenih hlevih za prašiče gojijo lepo število teh povsod zaželenih go-

stov. Živinoreja, ki je lansko leto zelo oslabela, ker se ni pazilo na izbiro plemenitih živali, ni ravno na višini, zato pa je poskrbljeno za mlad zarač. Uprava ekonomije bo morala poskrbeti za dobro delovno silo, ki jo je trenutno premalo za ogromna dela, ki so v letošnjem letu predvidena na posestvu. Delo sindikata, ki je v letu 1947 bilo dokaj uspešno, je sedaj, ko bi moralo biti najbolj živo, popolnoma omrtvelo. Velik vzrok temu je tudi odhod delavcev na druga dela. V sindikatu so organizirani vsi. Delo po normah še ni uveljavljeno, čeravno se je lansko leto s tem pričelo. Vendar zaradi zadržanja bivšega upravnika ni uspelo.

Delovni kolektiv ekonomije Hotemež je dobil od kolektiva državnega posestva Stara Moravica poziv na majsko tekmovalje, ki bo trajalo do 1. maja in to v sledečih točkah: katero posestvo bo najbolje pripravilo zemljo, da bo dala čim več pridelka. Kdo bo najbolje izkoristil zaprege in orodje, s katerim ekonomija razpolaga. Katera ekonomija bo najbolje rešila stanovanjsko vprašanje delavcev.

ujihovo menzo. Uprava steklarne Hrastnik je znala pravilno organizirati upravljanje, saj danes redi na ekonomiji že preko 50 prašičev, predvideno pa je tudi 25 krav mlekarice, trenutno so samo 4, ker prostori še niso urejeni. Delovni kolektiv steklarne Hrastnik se je obvezal, da bodo blivši porušeni grad na ekonomiji, ki se nahaja v ruševinah, s prostovoljnimi delom adaptirali. Ta obveznost je dokaz, da pravilno razumejo pomen snovanja ekonomije za njihovo preskrbo. Trenutno pa še poseduje manjšo ekonomijo v Hrastniku, bivše Ditmarjevo posestvo, ki pa oskrbuje samo menzo.

Manjšo ekonomijo ima tudi kemična tovarna Hrastnik, ki obsega 9 ha zemlje, med njimi 3 ha orne zemlje. Pridelujejo predvsem zelenjavo za menzo.

V Trbovljah je Mestni ljudski odbor osnoval ekonomijo na bivšem posestvu špekulanta Božiča Jakoba. V ta namen bodo napravili tople grede, orodje, seme na za vsoto 200.000 din. Pridelki, ki se bodo pridelali, bodo uporabljeni v prvi vrsti za kuhinje, s čimer se bo pocenila hrana v menzah. Višek zelenjave pa bodo odvajali na trg, da bo s tem možna našemu delavcu cenena nabava zelenjave.

Kultura in prosveta

„Izpit za življenje“ na trboveljskem odru

V soboto 28. februarja nam je gledališka družina kulturno-umetniškega društva »Ljubež Hohlraut« dala lepo uspelo premiero Svarkinove komedije »Izpit za življenje« v režiji Iov. Paternost Jožeta. »Izpit za življenje« je sovjetska komedija, vzeta iz dobe med obema vojnama, iz časa, ko se sovjetski duh in sovjetska miselnost še nista popolnoma uveljavila in se novo in staro bori med seboj. Svarkin je vse te konflikte mojstrsko povezal in jim dal sovjetsko obeležje, obeležje sovjetskega duha, v katerem se vsi osebni konflikti čudovito prirodno izgubljajo v senci novega — sovjetskega človeka in nove miselnosti: smaozalojavanja in samoodpoved v odgovornosti do soljudi. Profesor Strahov je tak lik novega človeka, ki misli na srečo vseh okrog sebe, le na svojo lastno ne. To ga sicer privede do nevarnih pretresov, ki pa jih vse možalo premaga, z edino mislijo v srcu: osrečevali druge in jim pomagati preko težav.

Posamezni igralci so svoje naloge prav dobro izvedli. Prof. Pirnat v vlogi Strahova je dokazal, da je igravec odličnih kvalit, ki bi delal čast vsakemu odru. Svojo vlogo je brezhibno in sigurno izpeljal do kraja. Nekoliko je molilo le to, da jo je za spoznanje prefragično jemal in preliho nakazoval. V vsej njegovi pojavi pa je bila vidna popolna sigurnost vase. Siguren nastop, globoko doživeto podajanje ter umerjen in brezhiben govor, so odklovali vso njegovo igro, ki je dobila tem večje izraza v nekaterih šibkih točkah njegovih soigralcev in soigralke. Sofenškova je Natalijo nakazala vse preveč kot lip propale ženske, v čemer je zelo pogršila. Glavni junak Strahov kot »novi človek« nikakor ne bi mogel ljubiti Natalije-vlačuge, pač pa je mogel ljubiti Natalijo-kokelo, ki pa je zelo prefrigana in svojo kokelnost in lahkomišelnost skrbno skriva pred njim. Natalija je tip samozavesne meščanske dame z nekoliko »visokosno« zunanostjo in lažno moralo, ki pa je malomeščansko vzgojena in so ji zato Strahovljevi nazori o življenju tuji, ter jo polagoma dovodejo v lahkomišelnost ljubezenske aventurizacije z Vrhovskim, ki je prav tako produkt lažne malomeščanske morale. Zato so nekoliko občutljivejšega opazovalca vsi pri-

zori z Natalijo nekoliko motili — ravno iz razloga, ker v svojem so-doživljanju nikakor ni mogel uskladiti ljubezen velikega človeka do propale ničvrednice.

Vrhovski, ki ga je igral M. Rak, spričo dejstva, da je njegova ljubica Natalija svojo lahkomišelnost nekoliko prepiravala, ni mogel dati pravega lika, priznati pa je treba, da mu vloga ljubimca tudi ne »leži« preveč. Vloga hinavskega in škodljivega Vrhovskega pa je zelo dobro podal z vsemi negativnimi superlativi, ki ga karakterizirajo. Vasilij Maksimovič v osebi Paternosta je bil dober. Opazili pa je bilo neenakomernost v zunanjem izražanju njegovih čustev, oziroma njegovega notranjega soživljanja. Včasih je bil preplah, takoj za tem surovo krepak v svojih besedah; tako je n. pr. v prizoru s Strahovim in Marjo, ki lemu odkrije varljivost njegove žene, bil zelo nepristen in njegovo kričanje (»kuhinja goril«) ni bilo kar nič v skladu z njegovim plahim značajem. Hlače nosi v njegovi hiši Marja, dasiravno je celoten vlis gledalca bil obraten. Gledalec je dobil vtis, da se Vasilij ni mogel popolnoma zvesti v svojo vlogo. Je pa Vasilijeva vloga brez dvoma med najlepšimi v komediji. Bizjakova v vlogi Marje je bila odlična. V drugem dejanju je sicer nekoliko preburna, ko graja Strahovljeve poslopek s slugami, pozneje pa je to popravila in dala resnično Svarkinovo Marjo. Vse na njej je izražalo pristnost in doživljanje. Vrtačnikova je začetnica, pa skriva v sebi velik talent. Brez dvoma se bo razvila v odlično igravko. Ljubo je podala prav dobro in brez napak. Želimo jo kmalu videti v težjih vlogah.

O ljinu ni mogoče reči niti da je bil dober, niti da je bil slab. Kot začetnik pa se je svoje naloge zelo pogumno lotil in jo kar dobro rešil. Kakor pa se je v nekaterih trenutkih povzpel že kar do odličnih prizorov, prav tako pa je tudi na nekaterih mešjih pokazal zelo šibke točke. To pa je seveda posledica premajhne rutine in igralske uravnovešenosti. Tako je predvsem šel mimo nekaterih prizorov zelo brezbrizno, ki pa niso bili kar čisto nič nevažni, ampak so celo vsemu trenotnemu dogajanju na odru dali nek poseben, svojevrsten prizvok. Že takoj v 1. prizoru 1. de-

janja n. pr. spregovoril po recitaciji Strahova preveč monotonno, ali — bi rekel — brezbrizno, tako da gledalec niti ni imel časa temeljito prisluhniti njegovi besedi in njegovemu razmerju do svojega profesorja, kar pa je bilo zelo važno in že takoj v začetku osvešuje neko posebno, čisto novo, sovjetsko-lovariško razmerje med učiteljem in učencem, kar je tudi eden glavnih motivov — za nas vsaj — velike vrednosti Svarkinovega dela. Iz vse njegove igre pa lahko upravičeno sklepamo, da gre po polni dobri igralca. Nina je bila dobra in je Aškerčeva dala njeno verno sliko. Plavšakov lik Rozanova je bil kolosalen. Videli je bilo, da so mu lovsrlns vloge naravnost prirojene. Dal je dovršenega Rozanova, lik starega birokrata, kateremu se moreš samo smejati, kar je občinstvo tudi v obilni meri pokazalo. Tega pa se je tudi sam dobro zavedal in svest si svojega uspeha tudi nekoliko grešil v prefravanju, pr čemer se je v prilični meri oddaljil od Svarkinovega junaka stare družine, je pa s tem občinstvo popolnoma zadovoljil.

Ostale vloge so manj važne in so uspešno dopolnile celotno dogajanje. Publika, ki v Trbovljah za lovsrlna dela pač še ni zelo razvijena, je prišla popolnoma na svoj račun. Videti pa je bilo, da dela ni popolnoma razumela. Vzrok leži delno v nepripravljenosti idejnim delom, deloma pa v mesloma prefragičnem prednašanju igralcev. Vsi tragični momenti »Izpita za življenje« pa so le navidezni in že takoj paralelno nevtralizirani. V Strahovu prav za prav ni dosli tragike ali pa nič. V njem je poosebljena velika ideja sovjetske družbe. Prav tako v Vasiliju tragike ni (1), ker jo njegova žena Marja

sproti »brše«, še celo pa je ni v ljinu, saj je on otrok novega časa, dvignjen iz nižnj življenja v lepši lir. Nekaj tragike je v šepavi Ljubi, s katero pa ona sama bolj »kokefir«, kakor pa jo zares občui, kakor se pravilno izrazi Strahov. Edina tragična figura bi bil Vrhovski; s svojim poskušanjem biti sodoben in pošten, pa zaradi pregloboke zakoreninjenosti »starega« v njem zapada v neprestane konflikte s svojo okolico. Ker pa glavnim junakom povzroča bolečine, ga niti ni mogoče pomilovati, ampak kvečjemu prezirati... Pogosto je bilo občutiti preliho podajanje in so nekateri prilično važni prizori poslušalcu kljub pazljivemu spremljanju ušli mimo ušes. K temu pa je v znalni meri pripomoglo naše še nevzgojeno in premalo disciplinirano občinstvo, ki z neprestanim, pa nepotrebnim pokakšljevanjem ter smehom, ki mu kar noče biti konca, v znalni meri moti sogledalec, pa tudi igralce.

Splošni vtis predstave pa je bil kar najboljši. Napake in pomanjkljivosti, navedene zgoraj, dokazujejo pač le dejstvo, da se je naše domače gledališče iz nekdanjega diletantizma povzpelo že na tako stopnjo, da ga je mogoče kritično presojati z umetniškega — ne zgolj igralškega — vidika in da se bo s popravljanjem opaženih napak v najkrajšem času približalo našim velikim mestnim poklicnim odrom. Potrebno je omeniti lep jezik, ki so ga govorili vsi igralci in človek je ob zavesi, da posluša na domačem trboveljskem odru lep, ugajen gledališki jezik, res kar užival. Želeli bi bilo, da bi gledališka družina s tem delom šla vsaj še v ostale tri naše centre z ozirom na njegov veliki vzgojni pomen.

Koncert zagorskih pevcev na Jesenicah in v Bohinju

Zagorski rudarji se zavedajo svojih dolžnosti, ki jih imajo v novi državi.

Tudi v kulturno prosvetnem delu nečjejo zaostajati za drugim krajem, saj se dobro zavedajo, da jim je šele ljudska oblast usvarila vse pogoje za tako delo. Kulturno-umetniško društvo »Vesna« je zaslavilo svoje sile na vseh sektorjih. Prav posebno agilno je glasbeno udeleževanje. Sindikalni pevski zbor je našel mnogo parizanskih, delavskih in umetnih pesmi. S pestro sestavljenim programom se je podal na Jesenice in v Bohinju. Uverjen je bil, da ga bo razumel predvsem jeseniški kovinar, s katerim je zasavski rudar v tesni

povezanosti. Rudarji so bili uverjeni, da bodo na Jesenicah dobili priznanje za svoje kulturno delo, da bodo industrijske Jesenice napolnile koncertno dvorano tako, kot so jo napolnile že drugim zborom; jeseniški delavci bodo popolnoma razumeli, kaj se pravi po težkem delu našludirali lepo pesem, tako so upravičeno mislili naši pevci-rudarji. Pa so se v svojem sklepu zelo varali. Velike Jesenice niso napolnile koncertne dvorane, ki je ostala skoraj prazna.

Razočarani so rudarji še isti večer odšli v Bohinjsko Bistrico. Mala planska vas, vsa v snegu pa jih je sprejela z veseljem.

D. I. Odlomki iz dnevnika NOB iz Španije

Po uspešni protiofenzivi naših čet pri Guavadalari (Madrid) 23. marca 1937 so se formirale mednarodne divizije 35. in 45. Prva je bila pod poveljstvom generala tov. Lukaša, ki je padel prvi dan naše Hueske ofenzive v mesecu juliju 1937. Bil je madžarski proletarski pisatelj. Druga je pa bila pod poveljstvom Valterja, ki je bil pozneje minister poljske narodne republike. Tem enotam so pripadale tudi španske enote, formirane iz prostovoljcev, med katerimi so bili večinoma delavci, revni kmetje ter delovna inteligenca, zlasti iz Andaluzije. Strah in trepet je šel fašistom do kosti, kjer koli so se pojavile na fronti te elitne čete svetovnega proletariata. Bile so dobro opremljene in oborožene z lahkim in težkim orožjem, med drugim tudi s tanki, avioni in protivzračno artilerijo. Fašisti so se najbolj bali naših bombnikov in lovcev.

Do prvega junija leta 1937 so bile pri vasi Cemilija ca. 7 km od mesta Hueske izvršene vse priprave za napad, ki se je imel izvršiti drugi dan ob zori. Proti fašistom smo prvič postavili baterije, katere smo jim zaplenili v prejšnjih borbah. Čete so bile frontalno razvite in vkopane. Nekaj ur pred našim napadom, ko so naši borci že spali, so nas nena doma napadli sovražni bombniki — črni Junkersi in začeli kar na slepo spati bombe. Zrtev pri tem napadu nismo imeli. Morali in borbenost naših borec je

bila vedno na višini. Komaj so bombniki odbrzeli, že sta pričeli delovati naša in sovražna artilerija, katerih ogenj je trajal polni 2 uri in ob jutranjem svitu so naše čete prodrle sovražno linijo. Pri prodiranju smo zajeli prve ujetnike, po večini Arabce, kateri so nam pripovedovali, da je bilo na fašistični strani več mrtvih od fašističnih mitraljezov kot od naših svinčnic, kajti fašistične specialne čete, sestavljene iz falangistov in iz mečkov španskega naroda, so vsakega ustrelile, ki bi se hotel umakniti pred našim prodiranjem.

V teku gigantskih borb španskega ljudstva v letu 1937, ko so republikanske čete napredovale na vseh frontah, so inžiranti svetovnega fašizma sklepali v vseh Imperialističnih državah, kako bi onemogočili zmago španskega ljudstva. Generalni štabi v Berlinu, Rimu in pri Vatikanu so sklenili, da je treba za vsako ceno uničiti demokracijo novega tipa v Španiji. Sklicana je bila zato v mesecu avgustu leta 1937. konferenca v Genovi, da bi se prenehalo klanje v Španiji. Podpisani so bili sklepi za nevmeševanje v notranje zadeve. Podpisal je ta sklep z dobrim namenom tudi sam predsednik španske republike Negrin.

S tem podpisom za nevmeševanje je bila zapečatena naša usoda, kajti odslej republika ni dobila več nobene pomoči od zunaj. Obešena je bila železna zaveza za republikansko Španijo. Vse zapad-

ne države so proglasile blokado republiki na suhem in na morju, pa tudi v zraku. Hitler in Mussolini sta sprejela ta dokument, katerega so tudi njihovi zastopniki podpisali, v papir brez vrednosti. Nemško-italijanska križarska vojska se je močno okrepila, njih podmornice so kontrolirale Sredozemsko morje in celo obalo Portugalske in Francije v Atlantiku. Hitler in Mussolini sta dobila od svetovnih trustov in finančnega kapitala nalogo za likvidacijo svobodne Španije, katero sta tudi izpolnila. V Berlinu so bile v ta namen organizirane tako imenovane Kordon divizije. Cele armade so bile opremljene z najnovejšim orožjem modela 1936—1937. Italijanska redna vojska se je izkrcavala na španski obali ob Sredozemskem morju in Atlantskem oceanu. Proti nam je bila konec leta 1937 milijonska sovražna armada, elita svetovnega fašizma.

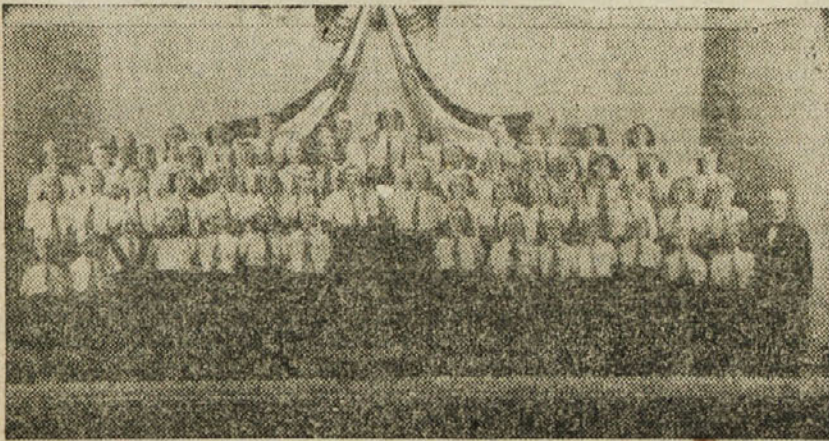
Po zaključku 14dnevne uspešne ofenzive naših čet na Aragonski fronti, smo se vrnili utrjeni in zaledje na 20 dnevni odmor v cvetoče mesto Fortoze ob reki Ebr pri Sredozemskem morju. Kar hitro smo pozabili na vse napore in na bobnenje topov na fronti. Uživali smo preloško špansko lepoto. Pozne noči smo poslušali pesmi borec iz Andaluzije in druge narodne pesmi. Za nočni počitek ni bilo dovolj časa. Življenje v zaledju je bilo prelepo in veselo in se nam ni dalo, da bi ga prespali. 50 km za fronto ni bilo opaziti občutka krvavih borb na fronti. Mladina in starejši ljudje so pridno obdelovali ob agrarne reforme pri-

debljeno zemljo. Cela vas je delala vsa kmetka opravila skupno, tako da se je en dan delalo pri enem in drugi dan pri drugem kmetu — partikularizma ni bilo več opaziti. Kmetje so bili zelo revni. Vasi so sličile našim v Dalmaciji. Nasprotno so pa bila mesta in industrijski centri zelo razkošni, zlasti tam, kjer so stanovali bivši sinjori. Delovno ljudstvo je stanovalo v predmestjih in podzemskih stanovanjih.

Kjer koli so se pojavile mednarodne brigade, so nas ljudske množice navdušeno pozdravljale. Vsi so hoteli imeti na stanovanju borec mednarodnih brigad. Ljudstvo nas je smatralo za svoje rešitelje izpod fašističnega jarma in jarma raznih prejšnjih vladarjev, vsled katerih je bilo prelito toliko krvi. Mnogo so nam pripovedovali o grozotah diktatorjev Gil-Roblesa, La Rainade la Navare in o monarhistih.

Z udarniškim delom smo pomagali kmetom tudi pri mlačvi, zbiranju oranž, vinski trgatvi, zbiranju olivnega zrnja. Močno je bilo razvito kulturno in politično delo na vasi, na katerih prideditvah so sodelovale tudi edince mednarodnih brigad. Učili smo se tudi španski jezik. Obvezali smo se oskrbovati otroke, katerih starši so bili od fašistov pobiti. 10 odst. naše mesečne plače smo dali prostovoljno v to svrhu. Naša artilerijska grupa »Škoda« je imela dežji dom v pokrajini Alikante, mesto Viljena, kjer je bilo 70 dečkov, katere smo preskrbovali z obleko, s hrano, nabavili smo jim tudi radio itd.

Mladina se mora vključiti v kulturno-prosvetno delo

Titovi črni pionirji

V stari Jugoslaviji, t. j. kapitalistični državi so skrbeli denarni mogotci za to, da so dali ljudstvu le minimum izobrazbe. Saj to je bilo zanje najmanj potrebno, da so si lahko prisvajali njegovo delo.

V novi Jugoslaviji se je pričela borba proti nepismenosti po vseh naših vaseh in mestih. Danes imamo v Sloveniji le 0,2% nepismenih in smo lahko zadovoljni, saj nima niti ena država na svetu tako mali procent nepismenih. Toda ne smemo se pa zadovoljiti s temi uspehi. Med nami je mnogo ljudi, kateri so se naučili samo 25 črk, niso pa pisarni v drugih stvarih. Ti ljudje so nepismeni v političnem in kulturnem življenju. Zato je potrebno da jih oborožimo tudi s tem znanjem.

Potrebno je, da naši kulturno-umetniški aktivni prično živahneje delati in da dobimo kulturno umetniško

društvo, kjer se bodo vsi mladinci in mladinke seznanili z višjo stopnjo kulturne izobrazbe.

Mi pa vemo, da v našem okraju nimamo društva, kjer bi se mladina masovno udeleževala v kulturno-umetniškem delu. Vsled tega je nujno potrebno organizirati tako društvo, ki bo pod vodstvom naših izkušenih igralcev iz kulturnega društva »Lojzeta Hohlkautza« dobivalo vso pomoč za svoje vsestransko kulturno razvijanje.

Mladina ne pozabi, da nočemo več nepismenih, ne pozabi da imamo danes oblast sami v rokah in da sami vodimo naše gospodarstvo. Zato naj vsak mladinec in mladinka skrbi, da se čim prej javi svojemu predsedniku mladinskega aktiva, da želi sodelovati v mladinskem kult. umetniškem društvu kot dramatik, pevec, godbenik ali pa folklorist. C. I.

Aktiv cementarne na delu

Sindikalna podružnica Cementarne je v svoji dvorani odprla dne 10. jan. 1948 svoj rdeči kotiček. K otvoritvi sami se je zbralo precejšnje število članov, predvsem mladine. V kotičku, ki je v pravem pomenu besede kotiček, stoji dolga miza in ob straneh klopi. Miza je pogrnjena z rdečim blagom in na njej časopisi, brošure, poučno leposlovno čtivo. Stene krasi slike naših voditeljev. Kotiček je sicer pripravljen toda precej oddaljen je od stanovanj delavstva in tudi dvorana sama je večkrat zasedena. Treba bo misliti na drug prostor. Pozimi je dvorana mrzla, poleti pa je občutna vročina. Prvi korak je storjen in upajmo, da bo temu sledil tudi drugi, ki bo postavil rdeči kotiček tja, kjer bo res služil v oddih in pouk našemu človeku.

Dne 24. jan. je prosvetni aktiv sindikalne podružnice Cementarne »Sloboda« Podsedel vrnil lanski obisk našega aktiva in priredil zvečer po proslavi župančičeve sedemdesetletnice svoj kulturno-prosvetni večer. Program sam je bil — vsaj izgledalo je — na hitro roko sestavljen in ni tvoril celote. Niti ni bilo videti v programu samem one udarne sile, niti vzgojnega momenta, ki naj bi danes preveval vse naše prireditve, ki bi naj

nosile pečat obnove — Izgradnje. Mešani pevski zbor je nastopil s par pesmimi, ki razen ene niso vžgale. Krivdo nosi pevovalja, ki iz sicer dobrega glasovnega materiala ni znal ustvariti harmonične celote. Kola, ki so bila predvajana, bi lahko v taki izvedbi izostala. Čehov »Snubač« je bil v glavni vlogi poudarjen cirkuško in ne spada v tak sestav pred kakršno koli publiko! Dobro in z občutkom je bila predvajana recitacija »Našemu voditelju«.

Ta večer je dosegel, da so se stiki med kolektivni obeh tovarn uvrstili ter se je ustvarilo še trajnejše sodelovanje in so se izmenjale misli, predvsem dobilo novih vzpodbud za izvedbo in doseglo plana.

V dvorani Cementarne je bila v nedeljo 1. februarja tudi kulturno-prosvetna prireditev terena »Zasavje«, ki je zelo dobro uspela. Deklamacije — petje pionirjev je bilo predvajano z občutkom in res dobro. Igrica »A kaj zdaj«, ki opisuje dogodke pred volitvami 11. novembra 1945 v Bosni, je bila v glavnem dobro izvedena, poznalo pa se je vsem igralcem, da so prvič na deskah. Odvadi se bo treba hitrega in tihega govorjenja. Maske in kostumi so bili dobri. Materialni uspeh te prireditve bo nov pisalni stroj za teren.

Ljudstvo iz Čemšenika zahteva najstrožjo kazen za špekulanta Skoka

Borba proti špekulantom, kateri prikrivajo razno industrijsko blago široki potrošnji, se v trboveljskem okraju uspešno nadaljuje. Polvaliti je treba uspešno delo organov odseka za notranje zadeve pri okrajnem ljudskem odboru, ki so v zadnjem času odkrili več utaj neprijavljenega blaga, katerega so hoteli špekulanti prodajati po črni borzi. Med temi, ki se nikakor nečejo prilagoditi današnjim uredbam je bil tudi trgovec in gostilničar Skok Anton iz Čemšenika pri Zagorju. Res je, da je precej oddaljen, daleč pod Čemšeniško planino, toda ni ušel roki pravice.

Na dan popisa zalog je imel blaga v vrednosti za 215.717 dinarjev, prijavil pa je samo v vrednosti za 98.053 dinarjev.

V celoti je prikril raznega industrijskega blaga v vrednosti 117.664 dinarjev. Med tem je bilo največ raznega železja, galanterije, posode, v večini stvari, ki so danes našemu kmetu nujno potrebne. Pri pregledu je bilo njegovo poslovanje v največjem neredu, sploh ni vodil nobenih blagajniških knjig. Imel pa je dva mala zvezka, v katerih je vodil vse poslovanje, tako da se še kmalu sam ni mogel spoznati. Izgovarjal se je, da zato ni imel v redu, ker ni več knjigovodstva. Značilno za špekulanta Skoka je, da je kupoval razno blago v trgovinah združnega in državnega sektorja ter ga doma kopičil z namenom, da bi ga pozneje po višjih cenah prodal naprej. V času okupacije je bil doma in posloval

s trgovino. Ko so mu partizani trgovino prvič izpraznili, je šel to prijaviti Nemcem ter dobil povrnjeno v vsoti 3400 RM. Po izpraznitvi trgovine drugič je ponovno prijavil in dobil povrnjeno 1000 RM. Ko so mu trgovino tretjič izpraznili, so mu pa Nemci trgovino zaprli, ob tej priliki je skrnil razno blago ter ga po osvoboditvi ni prijavil. Ob popisu vojne škode je prijavil vsoto 100 tisoč dinarjev, češ da med tistim časom, ko je imel trgovino zaprto, ni imel prometa.

Špekulantski trgovec Černe iz Radeč je prejel zaslužen kazen

Za nezakonito prikrivanje blaga, ki je bilo namenjeno široki potrošnji, se je zagovarjal pred okrajnim sodiščem špekulantski Černe iz Radeč ter dobil zaslužen kazen.

Razprava je pokazala, da je obtoženi trgovec Černe izrazil špekulantske namene. Imenovani je prikril blaga v vrednosti 300 tisoč dinarjev z namenom, da bi špekuliral. Okrajnemu ljudskemu odboru je prijavil vrednost blaga samo za 176.593 dinarjev. Pri pregledu pa se je ugotovilo, da je imel vsega blaga na zalogi v vrednosti 478.951 dinarjev. Pri razpravi se je zagovarjal, da zato ni vpisal vsega bla-

Sedaj sedi špekulantski Skok v zaporu in čaka na zaslužen kazen. Med ljudstvom si je znal pridobiti naklonjenost na ta način, da je tu pa tam dal kakšno drobtinico siromaku. To se je tudi videlo na volivnem zborovanju v Čemšeniku, ko je njegova žena agitirala, da bi se prebivalci zavzeli za njenega moža. Ljudje so delno temu nasledili, ko so pa uvideli kakšnega gada so imeli v svoji sredi, so sami zahtevali za špekulanta Skoka najstrožjo kazen.

ga, ker je bilo pokvarjeno, kar pa je bilo ugotovljeno, da ne odgovarja resnici. Imenovani je že leta 1945. ponujal trgovino zadrugi. Že leta 1945. je bil pri njem pregled, pa se je takrat znal spretno izogniti. V Zagrebu, kjer je imel svojo trgovino, je že bil obsojen zaradi špekulacije na zaplembo premoženja, kar ga pa ni spametovalo, zato pa mu je sodišče sedaj prisodilo kazen, ki naj bo opomin vsem, ki hočejo še špekulirati.

Na podlagi dokazov je bil trgovec Černe iz Radeč obsojen na 3 leta odvzema prostosti s prisilnim delom, zaplenbo vsega premoženja ter 5 let odvzema državljskih pravic.

Za izboljšanje našega kmetijstva

Danes, ko igra kmetijstvo zelo važno vlogo pri razvoju našega gospodarstva, se tudi v našem okraju pripravljamo na veliko kmetijsko akcijo, t. j. izvedbo spomladanske selve. Kakor v industriji, katere ima že doli časa postavljen svoj plan in katerega iz dneva v dan presegajo, smo si tudi mi postavili plan selve, katerega moramo doseči ozir. še prekoračiti. Že sredi februarja so se začele vršiti vse priprave, kakor naročanje semen, kontrahiranje za traktorsko oranje, kar pa pride pri nas le delno v poštev. Vršile so se konference in razni sestanki, na katerih se je obravnavalo o spomladanskem planu, kateri je danes temelj razvoja našega kmetijstva.

K temu pa nekateri krajevni odbori niso pristopili tako, kot bi bilo zaželeno, da bi na čim lažji in hitrejši način zadovoljili kmete s potrebnimi semeni, katere imajo danes na zalogi vse Naproze. Krajevni odbori niso poslali potreb po semenih iz svojih območij in tako za držujejo vse razdeljevanje semen. Če bi se krajevne selvene komisije zavedale, kako velikega in važnega pomena je točna evidenca nad potrebami in zalogi posameznih se-

men, golovo ne bi zadrževale poslovanja okraja oziroma posameznih razdeljevalnic.

Posebno pa se poudarja, da se mora obdelati sleherni košček zemlje, za kar je izšla tudi odredba o obveznem preoravanju in zasajevanju zemlje v Uradnem listu FLR) od 14. februarja 1947. V primeru, da bo ostal kak košček zemlje neobdelan, bo isto obdelal krajevni odbor.

Torej, kmetje, pohitite z oranjem, da ne bo koščka zemlje, ki bi ostal neobdelan.

Zelo priporočljivo pa bi bilo, če bi se prijavili kmetje, kateri bi v bodoče pridelovali in razmnoževali semena.

Nekaj tudi zelo važnega za našega kmeta je čiščenje oziroma branje travnikov. Marsikateri kmet ne polaga posebne važnosti na to delo, pri čemer pa ima lahko velike uspehe, kajti z branjem travnikov odstranimo kupčke zemlje, kateri so velika ovira pri košnji ter z dobro travniško brano prerahljamo tudi glavno rušo in tako priporočamo, da lahko trava bolje uspeva.

Na delo za izboljšanje našega kmetijstva

Rudi

Iz gradnje Nove Gorice nam piše

Tov. Pesko Zdravko piše z udarniškega dela pri gradnji Nove Gorice svojemu delovnemu kolektivu Jaska III. in Separacije rudnika Trbovlje:

Dragi tovariši!

Po dolgem času pridem do tega, da Vam napišem nekaj vrstic iz gradnje Nove Gorice. Naše življenje je življenje brigadirjev. To življenje je življenje enega kolektiva, katerega namen je izgraditi našo Novo Gorico, ki naj bo ponos mladine in naše Jugoslavije.

Predragi tovariši in tovarišice. Tu Vam pojasnujem v kratkih vrsticah naše delo. Marsikomu je znano da je odšla dne 8. t. m. iz Trbovelj tako zvana trboveljska četa. Prispeli smo v Gorico na naše delo. Takoj drugi dan smo bili oddeljeni v prvo četo. Naša četa se stoji iz raznih še drugih mladink in mladincev. Do sedaj 2 km dolge tako zvane glavne ceste. hiše, v katerih naj bi se vselili novogoričani. Naša četa žanje do sedaj zelo dobre uspehe. Kar se tiče discipline smo malo zaostali in vendar upam, da bo še sčasoma šlo tudi to.

Sedaj bi pa zaključil in obenem prosil za odgovor.

Pesko Zdravko.

Zidani most je v glavnem že obnovljen

Zelo malo, skoraj nič ni vesti iz našega kraja. Kdo ne pozna Zidanega mosta, važnega železniškega križišča, kjer se stikajo proge iz Ljubljane, Maribora in Zagreba? Večina prebivalstva so železničarji, ki pri svojem delu tudi tekmujejo.

Zidani most je bil med vojno zelo poškodovan, marsikdo misli, da naš kraj ni občutil vojne ali celo, da pri nas ni delovnega poleta. Med vojno je bil Zidani most enajstkrat bombardiran ter je bila pri tem večina hiš v Zidanem mostu in železničarskem naselju Majlandu poškodovanih ali porušeni.

Po osvoboditvi so v enem stanovanju živeli po tri družine. Treba je bilo pričeti z delom in obnovo; z vso zagrizenostjo smo stisnili pesti, zasidili lopate in delali. S skupnimi napori nam je uspelo, da smo od 31 poškodovanih hiš v Majlandu popravili 27 ter pri tem napravili od leta 1945. do danes skupno število prostovoljnih ur 87.720. Obnavljamo pa še ostale porušene hiše, da bo Zidani most dobil sliko predvojne čase. V Zidanem mostu poleg drugih obnovenih del gradimo tudi združni dom.

T. A.